

Beoordeling zonnevelden

Juni 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Toets Beleidsregels zonnevelden.....	4
Beoordeling toetsingscomité.....	6
Zonnepark N18 Noord.....	6
Onderbouwing toetsingscomité.....	7
Totaalscore door toetsingscomité	10
Aanbevelingen.....	10
Conclusie	10
Zonnepark N18 Eeltinkveld	11
Onderbouwing toetsingscomité.....	12
Totaalscore door toetsingscomité	14
Aanbevelingen.....	14
Conclusie	14
Zonnepark De Stegenhoek	15
Onderbouwing toetsingscomité.....	16
Totaalscore door toetsingscomité	18
Aanbevelingen.....	18
Conclusie	18
Bijlage 1: Ingediend Scoreformulier N18 Noord	19
Bijlage 2: Ingediend Scoreformulier N18 Eeltinkveld	34
Bijlage 3: Ingediend Scoreformulier De Stegenhoek	49

Inleiding

Op 1 april 2021 zijn de Beleidsregels zonnevelden en Eerste wijziging Legesverordening 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Haaksbergen. In de toelichting bij het college- en raadsbesluit is opgenomen dat initiatiefnemers, voorafgaande aan een eventuele vergunningsaanvraag, de mogelijkheid krijgen om een vooroverlegplan in te dienen dat door het toetsingscomité wordt voorzien van een advies. Een positief advies geeft initiatiefnemer perspectief bij het aanvragen van een omgevingsvergunning. Bij collegebesluit van 30 maart 2021 is het toetsingscomité aangewezen. Zeven initiatiefnemers hebben op 16 april 2021 een vooroverlegplan voor een zonneveld ingediend. Alle ingediende vooroverlegplannen zijn door het toetsingscomité volgens het Scoreformulier bij de Procedure zonnevelden per onderdeel beoordeeld. Daaruit volgt een score per onderdeel. De som van de afzonderlijke scores per onderdeel (10) is een totaalscore en daarmee de cijfermatige uitdrukking van het advies. Op 10 mei 2021 is het voorlopig advies bekend gemaakt waarbij drie initiatieven een positief advies hebben gekregen:

1. Pure Energie/ Energiecoöperatie Haaksbergen Zonnepark N18 Noord
2. Pure Energie/ Energiecoöperatie Haaksbergen Zonnepark N18 Eeltinkveld
3. LC Energy Zonnepark De Stegenhoek

Bovenvermelde initiatieven hebben vóór 14 mei 2021 een omgevingsvergunning aangevraagd en worden in behandeling genomen. Er zijn geen andere aanvragen voor een zonneveld ingediend. Het toetsingscomité heeft volgens de Beleidsregels zonnevelden de ingediende plannen beoordeeld en voorzien van een definitief advies. Het definitief advies is gebaseerd op het eerder gegeven *voorlopig* advies en afhankelijk van de aangebrachte wijzingen/ verbeteringen aangevuld. Dit definitieve advies wordt aan het college van B&W voorgelegd in een collegevoorstel.

Toets Beleidsregels zonnevelden

Om in aanmerking te komen voor een omgevingsvergunning dient een aanvraag te voldoen aan de Beleidsregels zonnevelden. In onderstaande overzicht staat omschreven of aanvrager voldoet aan de voorwaarden die gelden.

Beleidsregels zonnevelden	N18 Noord	N18 Eeltinkveld	De Stegenhoek
Artikel 2			
Deze beleidsregels zonnevelden gaan primair over grootschalige opwekking van zonne-energie in het landelijk gebied van Haaksbergen met een ruimtebeslag van meer dan 2 hectare	✓	✓	✓
Het college behandelt een aanvraag voor een zonneveld volgens de Procedure zonnevelden die in de bijlage bij deze beleidsregels is opgenomen	✓	✓	✓
Het college en de raad verlenen medewerking aan maximaal 40 hectare zonnevelden totaal. Het college beoordeelt een aanvraag op grond van de in de bijlage opgenomen Procedure zonnevelden	✓	✓	✓
Aanvragen voldoen aan alle voorwaarden uit deze beleidsregels. Het college verleent een omgevingsvergunning voor aanvragen die op grond van de Procedure zonnevelden de hoogste score krijgen en zolang het maximum van 40 hectare zonnevelden nog niet bereikt is. Het college wijst aanvragen af die op grond van de Procedure zonnevelden een lagere score krijgen en/of die het minimumaantal benodigde punten van 60 niet behalen.	✓	✓	✓
Aanvragen voor zonnevelden worden vóór 14 mei 2021 ingediend en voorzien van een volledig ingevuld scoreformulier zoals vermeld in de Procedure Zonnevelden. Aanvragen die na die datum worden ingediend en/of niet zijn voorzien van een volledig ingevuld scoreformulier, worden geweigerd	✓	✓	✓
Artikel 3			
1. Het college en de raad verlenen geen medewerking aan het vestigen van zonnevelden in onderstaande gebieden:			
a. Natura2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland;	✓	✓	✓
b. essenlandschap;	✓	✓	✓
c. beekdallandschap;	✗1	✓	✗1
d. binnen 50 meter van de groene radiale (volgens de Structuurvisie Haaksbergen) en binnen 25 meter van de N18. Gemeten vanaf de as van de weg.	✓	✓	✓
Het gebied en de strook die onderdeel uitmaken van het gebied zoals bedoeld in het eerste lid, onderdeel c en d, van dit artikel kunnen wel onderdeel zijn van de landschappelijke inpassing van een zonneveld	✓	✓	✓
Het college verleent geen medewerking wanneer in Haaksbergen voor 40 hectare medewerking is verleend	✓	✓	✓
Artikel 4			
Het college en de raad verlenen medewerking aan het vestigen van zonnevelden in het jonge ontginningslandschap en oude kampenlandschap zoals op de kaart in de bijlage bij deze beleidsregels is aangegeven, mits wordt voldaan aan de voorwaarden die zijn opgenomen in de artikelen 5 tot en met 8 van deze beleidsregels	✓	✓	✓
Artikel 5			
Het college en de raad werken mee aan het vestigen van zonnevelden nadat de aanvrager heeft aangetoond dat aan de volgende voorwaarden is voldaan en de zonnevelden worden gerealiseerd in een geschikt gebied:			
a. het zonneveld voegt zich naar de belangrijke landschappelijke structuurdragers in de omgeving;	✓	✓	✓
b. met het vestigen van het zonneveld worden de bestaande en oorspronkelijke perceelgrenzen, waterstructuren en landschapsstructuren behouden;	✓	✓	✓
c. de zonnepanelen worden op minimaal 5 meter van watergangen geplaatst;	✓	✓	✓
d. de zonnepanelen worden opgesteld in zuidelijke of verticale oriëntatie;	✓	✓	✓
e. de maximale hoogte van de zonnepaneelopstelling is 2,5 meter vanaf maaiveld;	✓	✓	✓
f. er is rekening gehouden met lichtinval en regenwaterverdeling van de ondergrond en de gevolgen voor de bodemkwaliteit;	✓	✓	✓
g. er is rekening gehouden met cultuurhistorische en archeologische waarden;	✓	✓	✓
h. het plangebied wordt niet geëgaliseerd en watergangen worden niet gedempt;	✓	✓	✓
i. van de oppervlakte van het perceel/ de percelen waarop het zonneveld wordt gevestigd, wordt maximaal 80% gebruikt voor het zonneveld (inclusief onderhoudspaden) en minimaal 20% ruimte voor kwaliteitsinvestering in natuur en landschap;	✓	✓	✓
j. er is een ruimtelijke onderbouwing, inrichtingsplan, beplantingsplan, onderhouds- en beheerplan ingediend bij de aanvraag;	✓	✓	✓
k. uit de aanvraag blijkt dat met het realiseren van het zonneveld invulling wordt gegeven aan één of meerdere van de volgende thema's: waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie, educatie, of agrarisch medegebruik;	✓	✓	✓
l. uit de aanvraag blijkt op welke wijze het realiseren van het zonneveld een positieve invloed heeft op natuur en biodiversiteit.	✓	✓	✓

Artikel 6			
Het college en de raad werken mee aan het vestigen van zonnenvelden nadat de aanvrager heeft aangetoond dat aan de volgende technische voorwaarden is voldaan:			
a. de kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donkerblauw of zwart. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast;	✓	✓	✓
b. als het zonnenveld wordt voorzien van een omheining, dan is deze transparant, faunapasseerbaar, maximaal twee meter hoog en zonder gebruik van prikkeldraad;	✓	✓	✓
c. uit de aanvraag blijkt dat de ontsluiting van het zonnenveld wordt aangesloten op bestaande infrastructuur;	✓	✓	✓
d. er worden geen parkeerplaatsen gerealiseerd buiten het zonnenveld;	✓	✓	✓
e. een schriftelijke, geldende offerte van de netbeheerder of een positief advies van deze beheerder waaruit blijkt dat het zonnenveld binnen twee jaar na het verlenen van een omgevingsvergunning aangesloten kan worden op het elektriciteitsnetwerk.	✓	✓	✓
Artikel 7			
Het college en de raad werken mee aan het vestigen van zonnenvelden nadat de aanvrager heeft aangetoond dat aan de volgende economische en maatschappelijke voorwaarden is voldaan:			
a. in de ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de locatiekeuze en aan ontwikkelingen in de directe omgeving van het te realiseren zonnenveld die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit;	✓	✓	✓
b. bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt op welke wijze omwonenden en andere belanghebbenden (zoals natuurorganisaties, maatschappelijke organisaties etc.) zijn betrokken;	✓	✓	✓
c. bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt welke inspanning is gedaan om de omgeving de mogelijkheid te bieden om mede-eigenaar te worden en/of mede te financieren met een streefwaarde van minimaal 50%;	✓	✓	✓
d. aanvrager heeft onderbouwd hoe het zonnenveld, inclusief ondersteunende bouwwerken, door aanvrager of rechtsopvolger verwijderd en gerecycled wordt.	✓	✓	✓
Artikel 8			
Het college en de raad verlenen alleen medewerking aan het realiseren van zonnenvelden als uit de aanvraag blijkt dat:			
a. rekening is gehouden met milieukundige randvoorwaarden vanuit de omgeving. Daarbij valt te denken aan aspecten als het plaatsen van zonnenvelden in of onder hoogspanningsleidingen, boven (hogedruk) gasleidingen of in de nabijheid van wegen of spoorlijnen;	✓	✓	✓
b. de aanleg van een zonnenveld niet leidt tot een onevenredige afbreuk van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de aangrenzende gronden, de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid;	✓	✓	✓
c. het zonnenveld bestaat uit één aaneengesloten projectgebied en wordt niet onderbroken door openbaar toegankelijke wegen;	✓	✓	✓
d. het zonnenveld niet naast of tegenover een ander zonnenveld op een afstand korter dan drie keer de langste zijde van een ander zonnenveld is gelegen;	✓	✓	✓
e. het zonnenveld voor een periode van maximaal 25 jaren wordt gebruikt.	✓	✓	✓
<i>1. het plan voldoet aan artikel 3, lid 2. Hiermee vervalt de verplichting om hieraan te voldoen.</i>			

Beoordeling toetsingscomité

Zonnepark N18 Noord

In onderstaande tabel staan de door aanvrager ingediende gegevens en totaalscore. Het totale door aanvrager ingediende scoreformulier is onder bijlage 1 te vinden. In de navolgende pagina's is per onderdeel een onderbouwing en score toegekend door het toetsingscomité, aangevuld met een conclusie en aanbevelingen.

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark N18 Noord (www.zonneparkN18Noord.nl)
Naam aanvrager	Initiatiefnemers: Energiecoöperatie Haaksbergen U.A. (ECH) en Pure Energie Zon B.V. (PE) Aanvrager: Zonnepark N18 Noord B.V.
Aantal panelen, opstelling & hoogte	Circa 29.264 panelen. Zuidoriëntatie, hoogte paneelopstelling is maximaal 2,5 meter.
Aantal hectare (1)	Bruto: ca 13.7 hectare (13.700 m ²). In het inrichtingsplan voor Zonnepark N18 Noord (totaal 13,7 ha) ligt 10 ha (72%) binnen het hekwerk. Binnen het hekwerk is circa 3,5 ha van het oppervlak onbedekt. Totaal blijft circa 7,2 ha (53%) van het gehele plangebied onbedekt.
Planlocatie	Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Haaksbergen. Het ligt direct ten noorden langs de N18 (Twenteroute) ten noorden van het dorp Haaksbergen. Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Schoolkaterdijk. De westzijde van het gebied grenst aan de RWZI-terrein van Haaksbergen.
Totaal score	90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of andere landschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

Onderbouwing toetsingscomité

Het toetsingscomité geeft op basis van het eerder ingediende vooroverlegplan, het uitgebrachte voorlopige advies en de bij de aanvraag omgevingsvergunning ingediende documenten een definitief advies. Per onderdeel (10) van het scoreformulier onderbouwt het toetsingscomité hoe tot een score is gekomen.

1. Locatiekeuze (15 punten)

Locatie van het zonneveld ligt buiten de uitsluitingsgebieden. Het initiatief ligt langs grootschalige infrastructuur ten noorden van de N18. Door de aanleg hiervan zijn de percelen van het agrarisch bedrijf doorsneden. Op het dak van een schuur op het erf van de initiatiefnemer liggen zonnepanelen. Dat is een pre in het kader van de zonneladder. Er wordt stevig ingezet op meervoudig ruimtegebruik. 28% van de gronden worden ingezet voor het versterken van landschapselementen en het versterken van natuur en biodiversiteit.

Er is rekening gehouden met de verschillende milieuaspecten zoals hoogspanning, gasleidingen en verkeer. Er zijn geen belemmeringen voorzien door de ontwikkeling van dit initiatief, hoewel de eventuele belemmeringen m.b.t. omliggende bedrijven verder toegelicht kan worden. Verder voldoet het initiatief aan de voorwaarde voor een aaneengesloten veld en is de ontwikkeling voor een periode van maximaal 25 jaar. De locatiekeuze is vooral toegelicht vanuit het standpunt van Pure Energie. De toelichting vanuit het perspectief van de grondeigenaar is redelijk, maar kan uitgebreider.

2. Procesparticipatie (15 punten)

ECH en Pure Energie zijn de gezamenlijke initiatiefnemers voor dit zonnepark en worden bij realisatie ieders voor 50% eigenaar. De omwonenden zijn in 2020 persoonlijk geïnformeerd, waarna op 28 september 2020 een (fysieke) informatieavond voor de omwonenden heeft plaatsgevonden in het Kulturhus Haaksbergen. Begin 2021 is een werkgroep in het leven geroepen, waar vertegenwoordigers van de wijkraden Hassinkbrink, Zienesch-Wolferink, en de stichting IVN Haaksbergen deel van uitmaken. In de communicatie met de omgeving en betrokkenen is een zorgvuldig proces gevoerd, waarbij is geborgd dat de directe omgeving is betrokken en blijft betrokken. Communicatie tools worden goed ingezet: eigen website met volledige info / instellen werkgroep / collectieve info en keukentafelgesprekken waar nodig / nieuwsbrief voor iedereen die belangstelling heeft. Hierin wordt samen met ECH naar betrokken gecommuniceerd en het is duidelijk dat op gelijkwaardige basis met ECH het ontwikkelproces wordt gevoerd. De internetsite geeft de nodige informatie over het plan die voor iedereen toegankelijk is. Er is een pagina met veel gestelde vragen en antwoorden. Iedereen kan zich inschrijven voor de nieuwsbrief en verschillende documenten zoals een verslag van de informatieavond van 28 september 2020 zijn voor iedereen in te zien.

3. Financiële participatie (25 punten)

De uitwerking van de financiële participatie is concreet en in samenwerkingsovereenkomsten geborgd en is daarmee toetsbaar. Er is een samenwerking met ECH vanaf begin start project. 50% lokaal eigendom met zeggenschap geborgd in SOK / gelijkwaardigheid vanaf begin project / gezamenlijke ontwikkel BV "Zonnepark N18 Noord B.V."

ECH is mede-initiatiefnemer en aanvrager via gezamenlijke BV. Inwoners, organisaties en bedrijven uit de gemeente Haaksbergen kunnen via lidmaatschap van ECH mede-eigenaar worden van het zonnepark. Daarnaast wordt €0,50 per Mw\Wh voor een periode van 15 jaar in een omgevingsfonds gestort. Ook komt 50% van de winst uit de gezamenlijke BV via ECH lokaal beschikbaar. Het rendement op het eigen vermogen van ECH komt beschikbaar voor alle investeerders van het zonnepark middels uitgifte van certificaten à €100,- met een verwacht rendement tussen de 4 à 5%.

4. Landschap en inrichting (10 punten)

Het plan ligt deels in het kampen- en deels in beekdallandschap. Het plan onderscheidt zich door landschapsherstel en veel structuurvariëaties. De nieuwe landschapselementen sluiten goed aan op bestaande structuren en versterken het kampen- en beekdallandschap. Het versterken van de groenstructuur langs de noordelijke esrand en de beek worden positief beoordeeld. 28,0 % wordt ingezet voor landschappelijke inpassing. Behoud van plaggen en verwerken op de kamp is positief voor het leesbaar houden van het hoogteverschil in het landschap. Hoogstamfruitgaard met gemengd assortiment is zowel landschappelijk als ecologisch waardevol. Overig assortiment is zorgvuldig samengesteld met een werkgroep, waarvoor hulde! Ter hoogte van de kamp wordt langs de N18 een landschappelijke haag voorgesteld ter afscherming en om de reflectie van de panelen op het verkeer tegen te gaan. Een doeltreffend en passend landschapselement. Voorwaarde is wel dat de toegepaste soorten aansluiten op het landschapstype. Passend zijn beuk, haagbeuk, veldesdoorn (Spaanse aak), meidoorn (bijvoorbeeld tweestijlige meidoorn). Na 25 jaar blijven het zuidelijk deel van de hoogstamboomgaard en de noordelijke esrand behouden. De tafels met de panelen zijn relatief hoog maar volgen het landschap en blijven met voldoende tussenliggende afstand binnen de gestelde kaders. De technische installaties in het oostelijke deelveld zijn goed ingepast. De installatie op de kamp aan de N18 wordt eveneens door de landschappelijke haag van maximaal 4 meter hoogte aan het zicht onttrokken. Complimenten voor de keuze van het landelijke hekwerk met houten palen.

5. Meervoudig ruimtegebruik (10 punten)

Met het realiseren van het zonneveld wordt invulling gegeven aan 3 thema's. Een groot deel van het plangebied heeft medegebruik in de vorm van natuurontwikkeling in het beekdallandschap. Dat is een pré. Rondom de zonnevelden is ruimte voor natuurontwikkeling langs de randen en de kruidenvegetaties. In het kader van waterbeheer wordt de lange duiker ingekort en wordt de veerkracht van het beekdal verbeterd. Het agrarisch medegebruik is uitgewerkt in de vorm van drukbegrazing met schapen. Het recreatief medegebruik is niet uitgewerkt maar te begrijpen vanwege de relatief geïsoleerde ligging tegen de N18.

6. Archeologie en cultuur (15 punten)

Er is een uitgebreid archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Landschappelijk doet het plan geen afbreuk aan archeologische of cultuurhistorische waarden. De kamp/es wordt afgeplagd, maar de zode ter plekke verwerkt. De ruimtelijke leesbaarheid van esje/kamp staat enigszins onder druk door de komst van het zonnepark met relatief hoge tafels van 2,5m. Deze tafels volgen echter het landschap. De extra groenstructuren zoals de esrand en de hoogstamfruitgaard sluiten goed aan op de cultuurhistorie.

De te realiseren beek-begeleidende beplanting versterkt het beekdallandschap. Het beekdallandschap blijft goed leesbaar door vrijwaring van gebouwde elementen. Na 25 jaar bestaat de mogelijkheid, dat de esrandbeplanting en de hoogstamfruitbomen in stand blijven.

7. Natuur en biodiversiteit (10 punten)

Voor het onderdeel natuur en biodiversiteit onderscheidt dit plan zich doordat een relatief groot deel (bijna 28%) landschappelijk en natuurlijk wordt ingericht met o.a. een landschappelijke haag, hoogstam fruitbomen, akkerrandvegetatie en versterking van de bestaande esrand. Daarnaast is het positief dat in de gehele 25 jaar niet wordt bemest en eveneens geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt.

Minder gunstig is dat het nog niet duidelijk is welke deel van de aangebrachte landschappelijke elementen gehandhaafd blijft na beëindiging van het zonnepark. En tot slot is het direct starten met schapenbegrazing ongunstig voor de ontwikkeling van een gevarieerde bloem- en kruidenrijke vegetatie omdat hiervoor eerst verschraling nodig is. Bijvoorbeeld door de eerste vijf jaar te maaien en dit maaisel af te voeren. Onduidelijk is of de eventuele schapenbegrazing op zijn vroegst na vijf jaar maaien en afvoeren wordt ingezet of eerder? Dit is nog niet duidelijk omdat schapenbeheer nog steeds als alternatief voor maaien en afvoeren staat aangegeven in het inrichtingsplan.

8. Landgebruik en bodem (10 punten)

Voor het onderdeel landgebruik en bodem onderscheidt dit plan zich doordat een relatief groot deel (bijna 28%) onbedekt blijft van panelen. Daarnaast wordt de bodem in de 25-jarige exploitatieperiode niet bemest en worden geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast. Minder gunstig is de verhouding tussen de relatief brede tafels en de ruimte tussen de tafels, vooral in combinatie met de geringe hoogte van het laagste deel van de panelen t.o.v. het maaiveld.

9. Opruimplicht (10 punten)

Aanvrager heeft aangegeven dat het zonneveld zal worden opgeruimd en hoe dit zal gebeuren.

10. Gedragscode Zon op Land (0 punten)

Uit de ingediende documenten en navraag bij Holland Solar blijkt dat de aanvrager de Gedragscode Zon op land onderschrijft.

Totaalscore door toetsingscomité

De beoordeling van het toetsingscomité heeft geresulteerd in een totaalscore van **120** punten

Aanbevelingen

Ter hoogte van de kamp wordt langs de N18 een landschappelijke haag voorgesteld ter afscherming en om de reflectie van de panelen op het verkeer tegen te gaan. Een doeltreffend en passend landschapselement. Voorwaarde is wel dat de toegepaste soorten aansluiten op het landschapstype. Passend zijn beuk, haagbeuk, veldesdoorn (Spaanse aak), meidoorn (bijvoorbeeld tweestijlige meidoorn). De installatie op de kamp aan de N18 wordt door de landschappelijke haag van maximaal 4 meter hoogte aan het zicht onttrokken.

Het is aan te bevelen de landschappelijke haag in een plantmaat 100-120 cm aan te planten om ervoor te zorgen dat de landschappelijke haag snel effect heeft. Voorkeur voor het plantseizoen is hierbij najaar/winter om de slagingskans te vergroten. Vanwege de vegetatieontwikkeling die gunstig is voor de biodiversiteit is het dringende advies om de 1e vijf jaar de bodem te versralen door de vegetatie te maaien en het maaisel af te voeren (al of niet in combinatie met schapenbegrazing). Uitsluitend (schapen)begrazing is voor verschralingsbeheer in de vorm van maaien en afvoeren geen alternatief.

Conclusie

Het toetsingscomité adviseert het college positief over het verlenen van een omgevingsvergunning voor Pure Energie/ ECH N18 Noord

Zonnepark N18 Eeltinkveld

In onderstaande tabel staan de door aanvrager ingediende gegevens en totaalscore. Het totale door aanvrager ingediende scoreformulier is onder bijlage 2 te vinden. In de navolgende pagina's is per onderdeel een onderbouwing en score toegekend door het toetsingscomité.

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark N18 Eeltinkveld (www.zonneparkN18Eeltinkveld.nl)
Naam aanvrager	Initiatiefnemers: Energiecoöperatie Haaksbergen U.A. (ECH) en Pure Energie Zon B.V. (PE) Aanvrager: Zonnepark N18 Eeltinkveld B.V.
Aantal panelen, opstelling & hoogte	Circa 14.352 panelen. Zuidoriëntatie (parallel met de Kerkweg), hoogte paneelopstelling is maximaal 2,5 meter.
Aantal hectare (1)	Bruto: 5,8 hectare (58.460 m ²). In het inrichtingsplan voor Zonnepark N18 Eeltinkveld (totaal 5,8 ha) ligt 4,6 ha (79%) binnen het hekwerk. Binnen het hekwerk is circa 1 ha van het oppervlak onbedekt. Totaal blijft circa 2,2 ha (38%) van het gehele plangebied onbedekt.
Planlocatie	Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Haaksbergen en ligt ten zuidwesten van het dorp Haaksbergen. Ten westen grenst het plangebied direct aan de N18 (Twenteroute). Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de Kerkweg die met een viaduct over de N18 gaat. Langs de oostzijde loopt de Lintelerweg.
Totaal score	90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of andere landschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

Onderbouwing toetsingscomité

Het toetsingscomité geeft op basis van het eerder ingediende vooroverlegplan, het uitgebrachte voorlopige advies en de bij de aanvraag omgevingsvergunning ingediende documenten een definitief advies. Per onderdeel (10) van het scoreformulier onderbouwt het toetsingscomité hoe tot een score is gekomen.

1. Locatiekeuze (10 punten)

Locatie van het zonnenveld ligt buiten de uitsluitingsgebieden. Het initiatief ligt langs grootschalige infrastructuur ten zuiden van de N18. Door de aanleg hiervan is het aanwezige erf gesloopt en is een restkavel ontstaan. Het initiatief ligt op van nature armere heideontginningsgronden. Er is rekening gehouden met de verschillende milieuaspecten zoals hoogspanning, gasleidingen en verkeer. Er zijn geen belemmeringen voorzien door de ontwikkeling van dit initiatief, hoewel de eventuele belemmeringen m.b.t. omliggende bedrijven verder toegelicht kan worden. Verder voldoet het initiatief aan de voorwaarde voor een aaneengesloten veld en is de ontwikkeling voor een periode van maximaal 25 jaar. De toelichting voor de locatiekeuze vanuit de grondeigenaar is prima.

2. Procesparticipatie (15 punten)

ECH en Pure Energie zijn de gezamenlijke initiatiefnemers voor dit zonnepark en worden bij realisatie ieders voor 50% eigenaar. De omwonenden zijn in 2020 persoonlijk geïnformeerd, waarna op 14 december 2020 een (fysieke) informatieavond voor de omwonenden heeft plaatsgevonden in het Kulturhus Haaksbergen. Begin 2021 is een werkgroep in het leven geroepen, waar 2 omwonenden, vertegenwoordigers van de buurtschap Brammelo deel van uitmaken. Verder zijn Natuur en Milieu Haaksbergen én imkersvereniging de Heidebloem vertegenwoordigd. In de communicatie met de omgeving en betrokkenen is een zorgvuldig proces gevoerd, waarbij is geborgd dat de directe omgeving is betrokken en blijft betrokken. Communicatie tools worden goed ingezet: eigen website met volledige info / instellen werkgroep / collectieve info en keukentafelgesprekken waar nodig / nieuwsbrief voor iedereen die belangstelling heeft. Hierin wordt samen met ECH naar betrokken gecommuniceerd en het is duidelijk dat op gelijkwaardige basis met ECH het ontwikkelproces wordt gevoerd. De internetsite geeft de nodige informatie over het plan die voor iedereen toegankelijk is. Er is een pagina met veel gestelde vragen en antwoorden. Iedereen kan zich inschrijven voor de nieuwsbrief.

3. Financiële participatie (25 punten)

De uitwerking van de financiële participatie is concreet en in samenwerkingsovereenkomsten geborgd en is daarmee toetsbaar. Er is een samenwerking met ECH vanaf begin start project. 50% lokaal eigendom met zeggenschap geborgd in SOK / gelijkwaardigheid vanaf begin project / gezamenlijke ontwikkel BV "Zonnepark N18 Noord B.V." ECH is mede-initiatiefnemer en aanvrager via gezamenlijke BV. Inwoners, organisaties en bedrijven uit de gemeente Haaksbergen kunnen via lidmaatschap van ECH mede-eigenaar worden van het zonnepark. Daarnaast wordt €0,50 per MWh voor een periode van 15 jaar in een omgevingsfonds gestort. Ook komt 50% van de winst uit de gezamenlijke BV via ECH lokaal beschikbaar. Het rendement op het eigen vermogen van ECH komt beschikbaar voor alle investeerders van het zonnepark middels uitgifte van certificaten à €100,- met een verwacht rendement tussen de 4 à 5%

4. Landschap en inrichting (10 punten)

Een helder plan in het ontginningslandschap als invulling van een restkavel langs de N18 met rijke en diverse randen. 20,7% wordt ingezet voor landschappelijke inpassing. Het plan onderscheidt zich door het voedselbos en vormt een belangrijke landschappelijke en recreatieve meerwaarde. Vraagtekens worden wel gezet bij de haalbaarheid van de oevervegetatie in de noordelijke rand gezien de huidige waterstanden. De westelijke inpassing sluit in de huidige vorm qua soortkeuze goed aan op landschapsstructuur. Na 25 jaar blijven het aan de westzijde gelegen struweel en het voedselbos behouden. Dit is een pre. Complimenten voor de keuze van het landelijke hekwerk met houten palen en het clusteren van de technische installaties ter hoogte van de infoplek. De tafels met de panelen zijn relatief hoog maar blijven met voldoende tussenliggende afstand binnen de gestelde kaders.

5. Meervoudig ruimtegebruik (10 punten)

Met het realiseren van het zonneveld wordt invulling gegeven aan 3 thema's: natuurontwikkeling, recreatie/educatie en agrarisch medegebruik. Natuurontwikkeling voornamelijk langs de randen in de vorm van landschapselementen en door toepassing van de kruidenvegetaties. Recreatie/educatie in de vorm van het ingerichte infopunt met bankje. Het agrarisch medegebruik is vormgegeven in de vorm van het voedselbos als voedselproducerend landschap voor mens en dier.

6. Archeologie en cultuur (15 punten)

Men heeft een uitgebreid archeologisch vooronderzoek laten uitvoeren. Het plan doet landschappelijk geen afbreuk aan archeologische of cultuurhistorische waarden. Cultuurhistorisch voegt het plan niet veel toe. De ruimtelijke ingrepen zijn vooral ingezet vanuit participatie en afscherming langs de N18. Dat is op zich een pre. Het is echter een gemiste kans dat de leesbaarheid van de landschappen hiermee niet vergroot wordt.

7. Natuur en biodiversiteit (10 punten)

Dit plan onderscheidt zich vanwege een gunstig beheer voor natuur en biodiversiteit binnen het panelenveld. De ingezaaide bloem- en kruidenrijke vegetatie wordt de eerste paar jaren drie tot vijf keer per jaar gemaaid met tussenpozen van minimaal 6 weken en het maaisel wordt afgevoerd zodat onder de panelen een -voor de ontwikkeling van bloemen en kruiden- gunstige verschraling plaatsvindt. Dit geldt ook voor het vervolgbeheer waar gefaseerd (alternerend) 2 á 3 keer per jaar wordt gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. In de gehele 25 jaar wordt niet bemest en eveneens geen chemische bestrijdingsmiddelen. Minder gunstig is dat het niet zeker is of na de exploitatieperiode van de zonnepanelen de aangebrachte groenelementen zoals de 'losse landschappelijke haag' en het 'voedselbos' behouden blijven.

8. Landgebruik en bodem (5 punten)

Voor de bodem is het gunstig dat in de 25-jarige exploitatieperiode niet wordt bemest en er geen chemische bestrijdingsmiddelen worden toegepast. Minder gunstig is de verhouding tussen de relatief brede tafels met de ruimte tussen de tafels, vooral in combinatie met de geringe hoogte van het laagste deel van de panelen t.o.v. het maaiveld.

Tot slot is de onbedekte oppervlakte van het plangebied buiten het zonneveld beperkt, namelijk net iets groter dan de minimaal verplichte 20%.

9. Opruimplicht (10 punten)

Aanvrager heeft aangegeven dat het zonneveld zal worden opgeruimd en hoe dit zal gebeuren.

10. Gedragscode Zon op Land (0 punten)

Uit de ingediende documenten en navraag bij Holland Solar blijkt dat de aanvrager de Gedragscode Zon op land onderschrijft.

Totaalscore door toetsingscomité

De beoordeling van het toetsingscomité heeft geresulteerd in een totaalscore van **110** punten

Aanbevelingen

Bij de haalbaarheid van de oevervegetatie in de noordelijke rand worden met de huidige waterstanden vraagtekens gezet. Wij begrijpen dat er vanuit de werkgroep nadrukkelijk is gevraagd om vernatting. Die ambitie juichen wij toe. Hiervoor zijn fysieke maatregelen nodig om water vast te houden. Als het traject met het waterschap geen resultaat oplevert of geen effect heeft op eventuele vernatting, is de aanbeveling in te zetten op een robuuste mantel/zoom van de bestaande houtwal.

Conclusie

Het toetsingscomité adviseert het college positief over het verlenen van een omgevingsvergunning voor Pure Energie/ ECH N18 Eeltinkveld.

Zonnepark De Stegenhoek

In onderstaande tabel staan de door aanvrager ingediende gegevens en totaalscore. Het totale door aanvrager ingediende scoreformulier is onder bijlage 3 te vinden. In de navolgende pagina's is per onderdeel een onderbouwing en score toegekend door het toetsingscomité.

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark De Stegenhoek
Naam aanvrager	Zonnepark De Stegenhoek B.V. (onderdeel van LC Energy B.V.)
Aantal panelen, opstelling & hoogte	14.485 panelen, in een Zuid georiënteerde opstelling, hoogte 1.78 meter
Aantal hectare (1)	Het totale plangebied bedraagt 10,2 hectare, waarvan 6,3 ha gebruikt zal worden voor het zonnepark. Het onderdeel natuur zal 3,9 ha beslaan, waarvan 1,7 ha voor kleinschalige landbouw en 2,2 ha landschappelijke inrichting. Met 21,5% natuur, voldoen we hiermee aan het provinciaal en gemeentelijk beleid om 20% natuur te leveren.
Planlocatie	Kadastraal perceel: Gemeente Haaksbergen, sectie M, nummer 66 Ter plaatse begrensd door de Kinkelerweg (ter hoogte van huisnummer 11) in het noorden, de Stegenhoekweg in het westen en de Flutterbeek in het zuiden en naar het oosten.
Totaal score	→ LC Energy score: 90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of andere landschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

Onderbouwing toetsingscomité

Het toetsingscomité geeft op basis van het eerder ingediende vooroverlegplan, het uitgebrachte voorlopige advies en de bij de aanvraag omgevingsvergunning ingediende documenten een definitief advies. Per onderdeel (10) van het scoreformulier onderbouwt het toetsingscomité hoe tot een score is gekomen.

1. Locatiekeuze (10 punten)

Locatie van het zonneveld ligt buiten de uitsluitingsgebieden. Het initiatief ligt in het LOG en is daarmee waardevolle agrarische grond. De initiatiefnemer gaat de intensieve tak van de veehouderij afbouwen en draagt daarmee bij aan vermindering van de stikstofdepositie. Op het dak van de reeds asbestvrije schuren van het erf van de initiatiefnemer liggen geen panelen maar in de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat de eigenaar mee gaat doen in de omgevingsregeling voor zon op dak. Dat is een pre. 38% van de gronden worden ingezet voor het versterken van landschapselementen, het versterken van natuur en biodiversiteit, kleinschalige (stroken)landbouw, recreatie en educatie. Dat is een pre en vormt gezamenlijk een belangrijke meerwaarde in het versterken van het agrarisch cultuurlandschap. Er is rekening gehouden met de verschillende milieuaspecten zoals hoogspanning, gasleidingen en verkeer. Er zijn geen belemmeringen voorzien door de ontwikkeling van dit initiatief, hoewel de eventuele belemmeringen m.b.t. omliggende bedrijven verder toegelicht kan worden. Verder voldoet het initiatief aan de voorwaarde voor een aaneengesloten veld en is de ontwikkeling voor een periode van maximaal 25 jaar. De locatiekeuze is vooral toegelicht vanuit het standpunt van LC Energy. De toelichting vanuit het perspectief van de grondeigenaar is matig. Dit is een gemiste kans.

2. Procesparticipatie (15 punten)

In augustus 2019 heeft LC Energy een overeenkomst met de grondeigenaar gesloten. Vervolgens is de grondeigenaar zelf gesprekken met omwonenden/ burens aangegaan, die weer zijn opgevolgd door keukentafelgesprekken met de omwonenden en LC Energy. Die gesprekken hebben in november 2019 plaatsgevonden. Daarbij is geen kant en klaar ontwerp getoond, maar een overzicht van het plangebied. Suggesties waren welkom. In het najaar van 2020 werd het beleid (zon op het veld) van de gemeente duidelijk en is LC Energy opnieuw met omwonenden in gesprek gegaan waarbij een ontwerp van het zonnepark is getoond. In januari 2021 is een digitale informatieavond gehouden en zijn kaartbeelden getoond. Van de 35 "adressen" die waren uitgenodigd hebben 30 "adressen" aan de avond deelgenomen. Bij 6 van de 7 omwonenden is groot draagvlak en acceptatie voor het geplande zonnepark. 1 omwonende heeft vanaf het begin aangegeven tegen de komst van het park te zijn, die mening is ook niet gewijzigd. De informatie uit het ingediende document geeft blijk van een zorgvuldig participatietraject, waarmee op tijd is begonnen. De gunfactor voor de initiatiefnemers is groot. Er komen ook geen andere geluiden uit de buurt, behoudens de ene tegenstander, die vanaf het begin tegen was.

3. Financiële participatie (0 punten)

50% lokaal eigendom zoals bedoeld in het klimaatakkoord en in de lokale beleidskaders wordt niet gerealiseerd. Wel is het plan verbeterd ten opzichte van het vooroverlegplan op het vlak van financiële participatie. Initiatiefnemer voedt een omgevingsfonds op basis van € 0,50 per opgewekte MWh per jaar gedurende 15 jaar. Initiatiefnemer is bereid de storting in een omgevingsfonds bij oplevering van het project netto contant te maken en éénmalig € 50.000.- in het omgevingsfonds te storten. Daarnaast wordt aan ECH bij "Financial Close" een bedrag van eveneens € 50.000.- ter beschikking gesteld. Advies is: ECH beheerd samen met de omgeving van "zonnepark Stegenhoek" het omgevingsfonds van € 50.000.- waaruit op een democratische manier projecten in de omgeving van het initiatief bekostigd worden. Hiervoor bestaan mooie voorbeelden hoe elders omgevingsfondsen ingericht worden. Voor het tweede bedrag van € 50.000.- wat bij "Financial Close" aan ECH ter beschikking wordt gesteld is het advies om, na aftrek van de door ECH reeds gemaakte projectkosten van ongeveer € 10.000,-, een door ECH beheerd "Duurzaamheidsfonds" of "Toekomstfonds" in te stellen waaruit projecten in de hele gemeente Haaksbergen geïnitieerd kunnen worden. De wijze van inrichting van zowel het "omgevingsfonds" als ook het "duurzaamheidsfonds/toekomstfonds" zal ten tijde van beschikbaarstelling door de initiatiefnemer door ECH op een transparante manier aan alle burgers van de gemeente Haaksbergen worden gecommuniceerd.

4. Landschap en inrichting (15 punten)

Helder plan in het kampenlandschap grenzend aan het beekdallandschap. Het plan is onderscheidend doordat het zich niet alleen naar het landschap voegt maar ook landschapselementen terugbrengt die verdwenen zijn. 38% van de gronden worden ingezet voor het versterken van landschapselementen, het versterken van natuur en biodiversiteit, kleinschalige (stroken)landbouw, recreatie en educatie. Dat is een pré en vormt een belangrijke meerwaarde in het versterken, verrijken en de beleving van het agrarisch cultuurlandschap. De soortkeuze van de beplantingen is divers en sluit aan bij het gebied. Samenwerking met Het Levend Archief is waardevol. Na 25 jaar blijven voor het landschap belangrijke landschapselementen in stand. Dat is een pré. Onderscheidend is het plan ook in de opstelling van de panelen waar rekening is gehouden met zowel de hoogte van 1,76m (beleving) en het percentage bedekking van de bodem. Tot slot complimenten voor de keuze de gebouwde elementen als trafo's e.d. te clusteren bij het erf. Een kwalitatief hoogwaardig plan.

5. Meervoudig ruimtegebruik (15 punten)

Met het realiseren van het zonneveld wordt invulling gegeven aan 4 thema's: natuurontwikkeling, recreatie, educatie en agrarisch medegebruik. Natuurontwikkeling in de vorm van landschapselementen en kruidenvegetaties in samenwerking met het Levend Archief is een pré. Recreatie is uitgewerkt in de vorm van een rustpunt en infopunt. Complimenten voor het aanhaken van verschillende onderwijsinstellingen en de monitoring; een volwaardige educatieve invulling. Ook gaat het agrarisch medegebruik verder dan alleen het beheer met schapen en wordt met kleinschalige (stroken) landbouw invulling gegeven aan het agrarisch medegebruik. Zo ontstaat een rijk, divers en lerend landschap.

6. Archeologie en cultuur (10 punten)

Het plan doet landschappelijk geen afbreuk aan archeologische of cultuurhistorische waarden. De benoeming van deze waarden is ruim voldoende. De aanhechting op het beekdallandschap en de beek-begeleidende beplanting is cultuurhistorisch waardevol. Het creëren van onregelmatige struweelranden tussen beekdal en es sluit aan op het oude kampenlandschap.

7. Natuur en biodiversiteit (15 punten)

Voor het onderdeel natuur en biodiversiteit onderscheidt dit plan zich doordat een groot deel (bijna 40%) landschappelijk en natuurlijk wordt ingericht met o.a. duurzame (stroken)landbouw, knobomenrij, houtkant, fruitbomen, keverbank voor o.a. de patrijs en insectenhôtels. Daarnaast heeft het gebied met panelen voor natuur en biodiversiteit een gunstige inrichting met relatief smalle tafels in verhouding tot de breedte van de stroken tussen de tafels. Tot slot blijven de aangelegde houtige elementen ook na 25 jaar gehandhaafd.

8. Landgebruik en bodem (15 punten)

Voor het onderdeel landgebruik en bodem onderscheidt dit plan zich doordat een groot deel (bijna 40%) onbedekt blijft van panelen. Daarnaast heeft het gebied met panelen voor de bodem een gunstige inrichting met relatief smalle tafels in verhouding tot de breedte van de stroken tussen de tafels. Daarnaast wordt de bodem in de 25-jarige exploitatieperiode niet bemest en worden geen chemische bestrijdingsmiddelen toegepast. Tot slot wordt de bodem vanuit het consortium Zon in Landschap gemonitord op onder andere organisch stof, infiltratiesnelheid, bodemleven, bodemkwaliteit.

9. Opruimplicht (10 punten)

Aanvrager heeft aangegeven dat het zonneveld zal worden opgeruimd en hoe dit zal gebeuren.

10. Gedragscode Zon op Land (0 punten)

Uit de ingediende documenten en navraag bij Holland Solar blijkt dat de aanvrager de Gedragscode Zon op land onderschrijft.

Totaalscore door toetsingscomité

De beoordeling van het toetsingscomité heeft geresulteerd in een totaalscore van **105** punten

Aanbevelingen

Blijf in het vervolgtraject investeren in een omgevingsdialoog, ook met de ruimere omgeving van het plangebied en doe dat vooral op een collectieve manier. Voor het tweede bedrag van € 50.000.- wat bij "Financial Close" aan ECH ter beschikking wordt gesteld is het advies om, na aftrek van de door ECH reeds gemaakte projectkosten van ongeveer € 10.000,-, een door ECH beheerd "Duurzaamheidsfonds" of "Toekomstfonds" in te stellen waaruit projecten in de hele gemeente Haaksbergen geïnitieerd kunnen worden.

Conclusie

Het toetsingscomité adviseert het college positief over het verlenen van een omgevingsvergunning voor LC Energy De Stegenhoek

Bijlage 1: Ingediend Scoreformulier N18 Noord

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark N18 Noord (www.zonneparkN18Noord.nl)
Naam aanvrager	Initiatiefnemers: Energiecoöperatie Haaksbergen U.A. (ECH) en Pure Energie Zon B.V. (PE) Aanvrager: Zonnepark N18 Noord B.V.
Aantal panelen, opstelling & hoogte	Circa 29.264 panelen. Zuidoriëntatie, hoogte paneelopstelling is maximaal 2,5 meter.
Aantal hectare (1)	Bruto: ca 13.7 hectare (13.700 m ²). In het inrichtingsplan voor Zonnepark N18 Noord (totaal 13,7 ha) ligt 10 ha (72%) binnen het hekwerk. Binnen het hekwerk is circa 3,5 ha van het oppervlak onbedekt. Totaal blijft circa 7,2 ha (53%) van het gehele plangebied onbedekt
Planlocatie	Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Haaksbergen. Het ligt direct ten noorden langs de N18 (Twenteroute) ten noorden van het dorp Haaksbergen. Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Schoolkaterdijk. De westzijde van het gebied grenst aan de RWZI-terrein van Haaksbergen.
Totaal score	90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of andere landschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

Onderdeel	Omschrijving
1. Locatiekeuze (0, 5 of 10 punten)	<p>Op welke manier heeft de aanvrager de locatie voor het zonneveld gekozen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> In de ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de locatiekeuze en aan ontwikkelingen in de directe omgeving van het te realiseren zonneveld die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Ons landschap, maar ook onze agrarische grond die gebruikt wordt voor het telen van gewassen of als grasland is kostbaar. Wij geven de voorkeur aan zon op dak en ongebruikte gronden, zoals stortplaatsen of industriegrond. Daar waar het initiatief op agrarische grond wordt ontwikkeld geven wij de voorkeur aan laagwaardige agrarische gronden en dubbel landgebruik.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers hebben bij de locatiekeuze meerdere factoren afgewogen. Zoals de afstand tot het elektriciteitsnet, mogelijkheden voor landschappelijke inpassing, maatschappelijke acceptatie en invloed op opbrengst. Overige factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen beschermd natuur- of cultuurgebied. - Ligging nabij grote infrastructuur (N18). Hierdoor sluit het zonnepark aan bij bebouwd gebied en zorgt het voor een minder versnipperd landschap. Volgens de Concept RES vindt een deel van de inwoners de ruimte rond Rijkswegen (zoals de N18) de beste keuze voor het plaatsen van windmolens en zonnepanelen. De Twentse Energie Strategie (TES) heeft dit onderzocht in 2018. Grootschalige opwek van zonne- en windenergie langs Rijkswegen is volgens studies haalbaar en biedt kansen voor Twente, omdat er naast voldoende opwekpotentieel ook veel maatschappelijk draagvlak voor is. De Rijkswegen lopen door het karakteristieke Twentse landschap en bieden veel kansen voor grootschalige energie-opwek door aan te sluiten op het landschappelijk patroon en de bestaande infrastructuur. - Vanwege onder andere de recentelijke aanleg van de N18 zijn de percelen voor de landbouw minder bruikbaar. Door de komst van de N18 is huiskavelvergroting niet meer mogelijk en hiermee wordt de uitbreiding van de weidegang in de toekomst beperkt. - Mogelijkheden dubbel landgebruik: biodiversiteit, natuur en landschap, beweiding schapen en waterbeheer. 	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Concept RES Twente, Samen de stap maken (2020): Concept-RES-Twente-16-april-2020.pdf (energiestrategietwente.nl) - Twentse Energiestrategie (2018): Twentse Energiestrategie.indd (haaksbergen.nl) - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021) - Bijlage 2: Eelerwoude: Ruimtelijke Onderbouwing, Zonnepark N18 Noord (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ Toetsingscomité 0 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
<p>2.</p> <p>Proces-participatie</p> <p>(0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Op welke manier zijn omwonenden betrokken bij het initiatief, hoe informeert de aanvrager hen en welke inspraak hebben zij in het plan van de aanvrager?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt op welke wijze omwonenden en andere belanghebbenden (zoals Natuurorganisaties, maatschappelijke organisaties etc.) zijn betrokken.</p> <p><i>Toelichting: Bij het proces is het van belang dat de omgeving mee kan denken en doen. Daarbij kijken wij naar de mate waarin de omgeving vanaf het begin betrokken wordt, de omgeving actief deelgenoot wordt van het ontwerp, extra functie en inrichting. Tevens kan de omgeving betrokken worden bij het onderhoud en beheer van het zonneveld. Dit blijkt bijvoorbeeld uit (aan te leveren) verslagen van bewonersbijeenkomsten, inzicht geven in hoe het plan is verrijkt met inbreng en wensen van de omgeving, en/of handtekeningen van omwonenden onder een verklaring van geen bezwaar. Dit betreft minimaal de personen of bedrijven die vanuit hun woning of perceel zicht hebben op het zonneveld.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers zijn in september 2020 begonnen met het persoonlijk informeren van direct omwonenden, wijkraden en andere organisaties. Tweeëntwintig omwonenden zijn persoonlijk bezocht, negen adressen op verdere afstand zijn aangeschreven. Gelijktijdig is de website www.zonneparkN18Noord.nl live gegaan, met informatie en mogelijkheid tot aanmelden nieuwsbrief. Eind september is een informatieavond voor direct omwonenden georganiseerd, waarbij de initiatiefnemers meer vertelden over hoe zij de omgeving betrekken, financiële deelname en landschappelijke inpassing. De aanwezigen konden vragen stellen, ideeën uiten of zorgen benoemen.</p> <p>Een belangrijk onderdeel van de omgevingsdialoog is de werkgroep die op initiatief van de initiatiefnemers begin 2021 is ingericht. Vanaf het bekendmaken van het initiatief is deze werkgroep onder de aandacht gebracht. De werkgroep bespreekt de wensen en vragen over het zonnepark. Vervolgens onderzoeken zij, ECH en PE samen of en hoe daaraan tegemoet kan worden gekomen. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van Wijkraad Zienesch en Wolferink, Wijkraad Hassinkbrink en IVN Haaksbergen. In de vier werkgroep bijeenkomsten zijn onder andere de landschappelijke inpassing, het omgevingsfonds en de financiële participatie besproken. Omwonenden zijn gevraagd voor ideeën voor het omgevingsfonds.</p>	

Bewijsvoering:

- Website: www.zonneparkN18Noord.nl
- [Bijlage 3: Bijlagen Procesparticipatie Zonnepark N18 Noord](#)
  - [Proces- en financiële participatieplan Zonnepark N18 Noord](#)
  - [Brief omwonenden idee zonnepark](#)
  - [Presentatie informatieavond](#)
  - [Verslag informatieavond](#)
  - [Nieuwsbrief 1](#)
  - [Nieuwsbrief 2](#)
  - [Brief omwonenden oproep werkgroep](#)
  - [Werkwijze werkgroep](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 1 – 7 januari 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 1 – 7 januari 2021](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 2 – 8 februari 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 2 – 8 februari 2021](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021](#)
  - [Brief omwonenden flyer omgevingsfonds](#)
  - [Flyer omgevingsfonds](#)

Score	☐ 0 punten	☐ 5 punten	☒ 10 punten	Toetsingscomité ☐ 15 punten
-------	--------------------------------	--------------------------------	--	---

Onderdeel	Omschrijving
3. Financiële participatie (0, 5 of 10 punten)	<p>Hoe en in welke mate biedt de aanvrager inwoners van gemeente Haaksbergen de gelegenheid financieel in het project te participeren?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt welke inspanning is gedaan om de omgeving de mogelijkheid te bieden om mede-eigenaar te worden en/of mede te financieren met een streefwaarde van minimaal 50%.</p> <p><i>Toelichting: Uitgangspunt is dat omwonenden, al dan niet vertegenwoordigd in een lokale energie coöperatie de mogelijkheid krijgen om mede-eigenaar te worden en/of financieel te participeren in het zonnenveld. Het streven is minimaal 50%. Dit wordt ondersteund in een door initiatiefnemer aangeleverde business case. Daarnaast kan een kopie samenwerkingsovereenkomst tussen initiatiefnemer en coöperatie, waarin o.a. financiële participatie is overeengekomen, worden bijgevoegd.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Lokaal eigenaarschap:</u> De initiatiefnemers hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten en ontwikkelen het plan op gelijkwaardige basis. Zij delen kosten die vooraf worden gemaakt en hiermee het risico. Uitgangspunt is dat beiden 50% van het zonnepark in eigendom krijgen. Inwoners, organisaties en bedrijven uit de gemeente Haaksbergen kunnen via lidmaatschap van ECH meedoen en mede-eigenaar worden van het zonnepark. Hierdoor vloeien alle inkomsten deels direct terug naar de lokale samenleving, bijvoorbeeld door uitkering van rendement aan leden, maar ook via bijdragen aan lokale projecten. - <u>Omgevingsfonds:</u> De initiatiefnemers geven 15 jaar lang jaarlijks een deel van de inkomsten van het zonnepark terug aan de omgeving. Hierdoor kunnen initiatieven die ten goede komen aan de directe omgeving uitgevoerd worden, zonder dat omwonenden geld hoeven te investeren en medeverantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling, realisatie en beheer. Per opgewekte megawattuur wordt 0,50 euro per jaar gestort. De precieze hoogte van het totaalbedrag is afhankelijk van de hoeveelheid opgewekte energie in dat jaar. Omwonenden zijn via een flyer (ook via wijkraden) gevraagd naar ideeën voor de bestemming van het omgevingsfonds. Hier zijn diverse ideeën uitgekomen, zoals een speeltoestel met aandacht voor stroomopwekking of smartflowers. De werkgroep heeft besloten het omgevingsfonds later verder uit te werken. 	

Bewijsvoering:

- [Website ECH: Energiecoöperatie Haaksbergen - Energiecoöperatie Haaksbergen \(energiecooperatiehaaksbergen.nl\)](http://energiecooperatiehaaksbergen.nl)
- [Bijlage 3: Bijlagen Procesparticipatie Zonnepark N18 Noord](#)
  - [Presentatie informatieavond](#)
  - [Verslag informatieavond](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021](#)
  - [Presentatie werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021](#)
  - [Verslag werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021](#)
  - [Brief omwonenden flyer omgevingsfonds](#)
  - [Flyer omgevingsfonds](#)
- [Bijlage 4: Gelijkwaardige samenwerkingsovereenkomst PE en ECH: pagina 1 en ondertekeningspagina + Verklaring Pure Energie ZP Haaksbergen B.V.](#)
- Bijlage 5: Business case ZP N18 Noord

Score	☐ 0 punten	☐ 5 punten	☒ 10 punten	Toetsingscomité	☐ 25 punten
-------	--------------------------------	--------------------------------	--	-----------------	---------------------------------

Onderdeel	Omschrijving
4. Landschap en inrichting (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor landschappelijke inpassing van het zonneveld in het landschap?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Het zonneveld voegt zich naar de belangrijkste landschappelijke structuurdragers in de omgeving.</p> <p><i>Toelichting: Bij het landschappelijke inpassingsplan geeft de aanvrager aan welke onderdelen gehandhaafd blijven wanneer de aanvrager de opstelling na verloop van tijd opruimt. De aanvrager beschrijft de omgeving en het landschap. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, de hoogte van de panelen in relatie tot de omgeving, welke maatregelen worden genomen om dit het geval te laten zijn en de meerwaarde die aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Het plangebied is gelegen tussen de Schoolkaterdijk, N18 en het RWZI-terrein en in jonge heide- en broekontginningslandschap en oude hoevenlandschap.</p> <p>De paneelopstelling (zuid, maximaal 2,5m hoog) houdt rekening met de toetreding van daglicht rondom en onder de panelen en voldoende waterinfiltratie in de bodem.</p> <p>Met het toevoegen van nieuwe beplanting worden bestaande landschapsstructuren en biodiversiteit versterkt. Nieuwe beplanting is inheems en gebiedseigen en levert een bijdrage aan variatie in habitat voor diverse fauna. Het sortiment wordt samengesteld in overleg met de werkgroep.</p> <p>De noordzijde van het plangebied wordt beplant met een losse landschappelijke haag. Langs de watergang in de beekdalzone wordt een zone ingericht met kruidenrijk grasland, landschappelijke hagen en hoogstam (fruit)bomen waardoor kansen voor biodiversiteit toenemen langs de oevers van de watergang. Door middel van het aanplanten van een esrandbeplanting aan de noordwestzijde van het plangebied wordt de originele esrand versterkt. Langs de N18 komt een landschappelijke haag en een strook bloem- en kruidenrijk grasland met (fruit)bomen.</p> <p>Door de landschappelijke inrichting wordt er afstand gecreëerd tot de paneelopstelling en wordt het directe zicht op de paneelopstelling beperkt.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <p>- Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021)</p>	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten Toetsingscomité ☐ 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
5. Meervoudig ruimtegebruik (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke vorm(en) van ruimtegebruik heeft de aanvrager naast de opwekking van zonne-energie in de aanvraag opgenomen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt dat met het realiseren van het zonneveld invulling wordt gegeven aan één of meerdere van de volgende thema's: waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie, educatie, of agrarisch medegebruik.</p> <p><i>Toelichting: De aanvrager heeft aangegeven waarom er sprake is van meervoudig ruimtegebruik, welke functies het betreft, hoe de aanvrager dit toepast en de eventuele meerwaarde.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Meervoudig ruimtegebruik voor biodiversiteit, natuur en landschap:</u> Rondom de paneelopstelling vindt landschappelijke inpassing plaats. Nieuwe landschapselementen dienen ter versterking van de biodiversiteit (esrand, hoogstam (fruit)bomen). Nieuwe inheemse en gebiedseigen beplanting levert een bijdrage aan variatie in habitat voor diverse fauna. Het sortiment wordt zorgvuldig samengesteld met de werkgroep, waaronder IVN Haaksbergen. Tussen de rijen (2,5m) en individuele panelen (circa 2cm) wordt voldoende ruimte vrijgehouden en kan (bloem- en kruidenrijk) grasland ontwikkelen t.b.v. de biodiversiteit. Circa 20cm onderaan het hekwerk blijft vrij zodat klein wild kan passeren. - Een alternatief voor machinaal maaien is <u>drukbegrazing door schapen</u>, er is een lokale schaapherder beschikbaar. Drukbegrazing betekent dat schapen een paar keer per jaar, een aantal dagen achtereen, op hetzelfde perceel grazen. Hierdoor ontstaat structuurvariatie in de vegetatie en komen bloemen tot bloei. Insecten profiteren van deze natuurlijke beheersvorm. Tegelijkertijd geeft dit geen ruimte aan de ontwikkeling van ruigten met bramen en bomen en verschaalt de bodem, wat resulteert in ecologisch waardevoller gevarieerd grasland. - <u>Waterbeheer:</u> Langs de watergang wordt de beekdalzone ingericht met bloem- en kruidenrijk grasland, landschappelijke hagen en (fruit)bomen. Deze passende landschappelijke, natuurlijke inpassing en inrichting sluit aan op de karakteristieke landschapsstructuur, versterkt het beekdal en maakt het beleefbaar. 	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ Toetsingscomité 0 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
6. Archeologie en cultuur (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor het behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden?</p> <p>Beleidsregel: Er is rekening gehouden met cultuurhistorische en archeologische waarden.</p> <p><i>Toelichting: Bij de inpassing van een zonneveld houdt de aanvrager rekening met cultuurhistorische en archeologische waarden. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, welke maatregelen de aanvrager neemt om dit het geval te laten zijn en de eventuele meerwaarde die de aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Met de ontwikkeling van het zonnepark is zo veel mogelijk rekening gehouden met het karakter van het landschap. Met het toevoegen van nieuwe beplanting worden bestaande en oude landschapsstructuren versterkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Met de aanleg van de esrand beplanting wordt een oude landschapsstructuur hersteld. Door middel van het aanplanten van een esrandbeplanting ter hoogte van het RWZI-terrein is er gelegenheid om de originele steilrand van de es beter zichtbaar te maken in het landschap. - Herstel zichtbaarheid beekdallandschap: Dwars door het plangebied loopt een beekdal. Door de inrichting van het beekdal met beekbegeleidende beplanting en het vrijhouden van het beekdal van panelen wordt het beekdallandschap beter zichtbaar en beleefbaar in het landschap. - Herstel (fruit)bomen: In de strook bloem- en kruidenrijk grasland langs de N18 rondom de watergang worden hoogstam (fruit)bomen en een enkele lindeboom geplant. In 1950 stonden er ook diverse fruitbomen rondom het erf. <p>Ten behoeve van de geplande ingrepen is een archeologisch vooronderzoek (bureauonderzoek) uitgevoerd. Voor het plangebied geldt een middelmatige archeologische verwachting.</p> <p>Op basis van de geplande uitvoering van plaatsing van de zonnepanelen, hekwerk, trafostation(s), paden, kabels en landschappelijke inpassing wordt geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) en geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021) - Bijlage 6: RAAP: Plangebied Zonnepark N18 Noord te Haaksbergen, Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ Toetsingscomité 0 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
7. Natuur en biodiversiteit (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke ecologische waarden worden naast de aanleg van het zonneveld versterkt en door welke maatregelen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt op welke wijze het realiseren van het zonneveld een positieve invloed heeft op natuur en biodiversiteit.</p> <p><i>Toelichting: Het initiatief heeft een duidelijke meerwaarde en verbetering op het gebied van natuur en biodiversiteit ten opzichte van de bestaande situatie. Daarbij is aandacht voor vogels, zoogdieren, insecten en beplanting die oorspronkelijk in het karakteristieke landschap voorkomen en rekening gehouden met gebiedseigen beplanting.</i></p>
	<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het terrein wordt ingezaaid met een inheems bloem- en kruidenrijk mengsel, passend bij de bodem, waterhuishouding en voedingstoestand. Er is 2,5m ruimte tussen de rijen en circa 2cm tussen individuele panelen. Zo ontwikkelt zich vegetatie die insecten gebruiken als leef- en foerageergebied. Insecten zijn weer voedsel voor vogels. Na de bloeiperiode ontstaan voedselrijke zaden voor verschillende dieren. - De watergangoevers in de beekdalzone worden ingericht met kruidenrijk grasland, landschappelijke hagen en (fruit)bomen waardoor kansen voor biodiversiteit toenemen. - Nieuwe esrandbeplanting (noordwestzijde) versterkt de originele esrand. Deze biedt beschutting en nestgelegenheid aan vogels, geeft voedsel in de vorm van noten of vruchten en dient als uitkijkpost. De insectrijke beplanting is een belangrijk jachtgebied voor vleermuizen. De steilrand is onderdeel van het leefgebied van diverse zoogdieren, amfibieën en vlinders. Onderaan het hekwerk is circa 20cm ruimte zodat klein wild kan passeren. - Langs de N18 komt een landschappelijke haag, een strook kruidenrijk grasland en hoogstam (fruit)bomen. Het geheel genereert variatie in habitat en is positief voor het leefgebied van de steenuil.
	<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021) - Bijlage 7: Eelerwoude: Aanvullende notitie Flora & Fauna (2021) - Bijlage 8: Otte Groen Advies: Quicksan Flora en Fauna N18 Noord Haaksbergen (2021)
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ 15 punten
	Toetsingscomité

Onderdeel	Omschrijving
8. Landgebruik en bodem (0, 5 of 10 punten)	<p>Hoe beschermt de aanvrager bodemkwaliteit van het zonneveld?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Er is rekening gehouden met lichtinval en regenwaterverdeling van de ondergrond en de gevolgen voor de bodemkwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Door bijvoorbeeld 1/3 van de grond onbedekt te laten. Bijvoorbeeld door rekening te houden met de afstand die wordt gehanteerd tussen de rijen zonnepanelen, maar ook de panelen onderling. Daarnaast kan het type zonnepaneel invloed hebben op de mate van doorlating van licht. Ook monitoring van de bodem kan onderdeel zijn van het plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers hechten waarde aan goede bodemkwaliteit. Daarom wordt gekozen voor een zuidopstelling: door de zuidoriëntatie van de panelen is er ruimte (2,50m) tussen de rijen zonnepanelen. Circa 53% van het plangebied wordt niet bedekt met zonnepanelen. Tussen de individuele panelen wordt circa 2cm vrijgehouden. Zo stroomt het regenwater ook aan de bovenkant en middelste delen van de stellages. De paneelopstelling houdt zo rekening met de toetreding van daglicht rondom en onder de panelen en voldoende, geleidelijke waterinfiltratie in de bodem. Zo blijft er voldoende goede bodemkwaliteit en groeiomstandigheden voor de bloem- en kruidenrijke vegetatie.</p> <p>Er worden geen verharde paden aangelegd en de stellages voor de panelen worden in de grond geschroefd of geperst. Er is geen sprake van een betonnen fundering onder de panelen. Voor de ontsluiting wordt gebruik gemaakt van aanwezige infrastructuur.</p> <p>Na de exploitatieperiode ontmantelen de initiatiefnemers het zonnepark en herstellen het in gebruik genomen perceel ten behoeve van haar oorspronkelijke gebruik. De initiatiefnemers verwijderen alle bovengrondse onderdelen, verhardingen, fundamenteen, verankeringen, kabels en leidingen. Tevens worden alle ontstane gaten en sleuven opgevuld met soortgelijke grondsoort als bij bouw is afgegraven. Dat betekent dat de grond na de exploitatieperiode weer te gebruiken is als landbouwgrond.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Noord (2021) - Bijlage 2: Eelerwoude: Ruimtelijke Onderbouwing, Zonnepark N18 Noord (2021) - Bijlage 9: Detra Solar: Technische tekeningen (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ Toetsingscomité 0 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
9. Opruimplicht (10 punten indien voldoende aanwezig, -5 punten indien afwezig)	<p>Heeft het voorstel van de aanvrager een voorziening opgenomen om het zonneveld op te ruimen en te laten hergebruiken of recyclen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Aanvrager heeft onderbouwd hoe het zonneveld, inclusief ondersteunende bouwwerken, door aanvrager of rechtsopvolger verwijderd en gerecycled wordt.</p> <p><i>Toelichting: Dit geldt niet voor het handhaven van onderdelen van het landschappelijk inpassingsplan. Als het verzoek niet in een opruimplan voorziet geldt een aftrek van 5 punten.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Na afloop van exploitatie wordt het zonnepark ontmanteld en het perceel hersteld tot haar oorspronkelijke gebruik. Alle bovengrondse onderdelen, verankeringen, fundamenteen, kabels en leidingen worden verwijderd.</p> <p>Als borgstelling voor het verwijderen van de zonne-installatie worden in het vijftiende bedrijfsjaar van het zonnepark offertes opgevraagd voor sloopkosten en restwaarde van de installatie. Als de sloopkosten hoger uitvallen dan de restwaarde, wordt voor dat deel een reservering opgebouwd in jaar 16 t/m 20 door jaarlijks 1/5-deel hiervan te storten op een derdenrekening bij een notaris. De depotakte wordt dusdanig opgesteld dat zowel de grondeigenaar, ECH als PE een voorwaardelijke vordering heeft. Indien de initiatiefnemers haar verwijderingsverplichting niet nakomen, komt de reservering aan de grondeigenaar toe. Bij nakoming van de verwijderingsverplichting, komt de reservering aan de initiatiefnemers toe.</p> <p>Door de wetgeving voor ‘afgedankte elektrische en elektronische apparatuur’ (AEEA) zijn bedrijven die zonne-energieproducten op de Nederlandse markt brengen verantwoordelijk voor de inname en verwerking van deze producten aan het einde van hun levensduur. De AEEA ziet namelijk iedereen die zonne-energieproducten op de Nederlandse markt brengt als ‘producent’. Het maakt daarbij niet uit of men fabrikant, importerend projectontwikkelaar of importerend installateur is. Voor dit zonnepark wordt een AEEA-gebonden importerende installateur ingeschakeld.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Website AEEA: Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur RVO.nl Rijksdienst 	
Score	O - 5 punten ● 10 punten

Onderdeel	Omschrijving
10. Gedragscode	Onderschrijft de aanvrager de 'Gedragscode Zon op Land' van Holland Solar (www.hollandsolar.nl) en neemt de aanvrager deze code voor de fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten in acht?
	<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>PE is aangesloten bij Holland Solar en volgt bij alle zonne-initiatieven de Gedragscode Zon op Land. De uitwerking van de inrichting en vormgeving van Zonnepark N18 Noord is gericht op een verbetering voor de landschappelijke en natuurwaarde van het gebied. Door diverse toepassingen zal de plek ecologisch waardevoller worden.</p> <p>De Gedragscode Zon op Land schrijft voor dat stakeholders inclusief omwonenden via procesparticipatie specifieke (gebieds)kennis moeten kunnen bijdragen aan het ontwerp. Daar waar er geen organisatiestructuur is voor omwonenden, faciliteert de ontwikkelaar deze omgevingsparticipatie. Voor dit initiatief is een werkgroep in het leven geroepen om de ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark.</p> <p>Financiële participatie door de omgeving is mogelijk via ECH. Daarnaast zal een deel van de oobrenst van Zonnepark N18 Noord jaarlijks beschikbaar worden gesteld aan de omgeving via</p>
	<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <p>- Website Holland Solar - Leden: Holland Solar - Leden</p>
Score	☐ -5 punten ☒ 0 punten

Tot slot:

Heeft de aanvrager ervaring met het realiseren van zonnevelden in Nederland? Hieronder kan de aanvrager een toelichting geven. Graag ook ervaring van de aanvrager met landschappelijke inpassing en participatie.

Aan de beantwoording van deze vraag worden geen punten toegekend.

ECH:

De ECH is in oktober 2019 opgericht in samenwerking met gemeente Haaksbergen, provincie Overijssel, Waardemakers en Natuur en Milieu Overijssel. Onze doelstelling is mee te helpen Haaksbergen per 2050 energieneutraal te maken. Startpunt is energie besparen. Dat realiseren we samen met onze wooncoaches, die ondersteund worden door Duurzaam Thuis Twente. Daarnaast adviseren we particulieren en bedrijven met de plaatsing van zonnepanelen. Zo zijn met onze ondersteuning diverse daken van stallen voorzien van zonnepanelen. Ook bijvoorbeeld Elastolith in Isidorushoeve hebben wij geadviseerd bij de keuze van zonnepanelen op het dak. Bij diverse particulieren en bedrijven loopt de procedure nog. In totaal zijn we momenteel bezig met projecten voor ongeveer 2.000 panelen op het dak.

Vrij snel na de oprichting kwamen wij in contact met vier commerciële partijen waarmee we samengewerkt hebben om te komen tot de realisatie van zonnenvelden. Met één van die partijen hebben we geen overeenstemming kunnen bereiken over de gezamenlijke ontwikkeling, waardoor we nu met de drie overgebleven partijen de huidige vier projecten voor zonnenvelden ontwikkelen, in totaal ongeveer 57 hectare bruto. We hebben met onze partners de afspraak gemaakt dat we tijdens de bouw zon op het dak stimuleren door de panelen aan te bieden aan particulieren tegen inkoopprijs van de projecten van zon op het veld. Voorwaarde daarbij is dat installatie plaatsvindt door Haaksbergse installateurs. Daar zijn afspraken mee gemaakt.

PE:

PE ontwikkelt, realiseert en beheert al 25 jaar duurzame energieprojecten in wind en zon. Het betreft allemaal projecten in Nederland. PE heeft kennis van alle facetten: van locatieonderzoek, planologische procedure en omgevingsproces tot bouw en beheer van de windmolens en zonneparken en het leveren van de groene stroom aan klanten. Eén van die projecten is Zonnepark Onder Ons in De Krim (gemeente Hardenberg). Dit zonnepark is een inspiratiebron voor dit zonnepark, omdat er in het ontwerp veel aandacht is voor landschappelijke inpassing en ecologische maatregelen. Doordat het zonnenveld zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, blijft straks een aanzienlijk deel van het gebied onbebouwd. Deze ruimte wordt gebruikt voor landschappelijke inpassingen en natuurlijke inrichting. Het zonnepark is in 2020 door de gemeenteraad met algemene stemmen vergund. Meer info: www.zonneparkonderons.nl.

Een andere inspiratiebron is Zonnepark De Eendracht van ongeveer 51 ha in Nieuw-Vossemeer (gemeente Steenbergen). Vanaf het begin is PE met de omgeving in gesprek gegaan over het idee en de uitwerking ervan. Daar vloeide onder andere een werkgroep uit voort, waar inwoners uit Nieuw-Vossemeer, de dorpsraad Nieuw-Vossemeer en IVN Groene Zoom/Stichting Brabantse Wal aan hebben deelgenomen. Dit leidde tot een gedegen plan waar wensen en ideeën vanuit de omgeving nadrukkelijk zijn meegenomen. Meer info: www.zonneparkeendracht.nl.

Bewijsvoering:

- [Bijlage 10: Pure Energie Projecten: Referentielijst juli 2020](#)

Bijlage 2: Ingediend Scoreformulier N18 Eeltinkveld

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark N18 Eeltinkveld (www.zonneparkN18Eeltinkveld.nl)
Naam aanvrager	Initiatiefnemers: Energiecoöperatie Haaksbergen U.A. (ECH) en Pure Energie Zon B.V. (PE) Aanvrager: Zonnepark N18 Eeltinkveld B.V.
Aantal panelen, opstelling & hoogte	Circa 14.352 panelen. Zuidoriëntatie (parallel met de Kerkweg), hoogte paneelopstelling is maximaal 2,5 meter.
Aantal hectare (1)	Bruto: 5,8 hectare (58.460 m ²). In het inrichtingsplan voor Zonnepark N18 Eeltinkveld (totaal 5,8 ha) ligt 4,6 ha (79%) binnen het hekwerk. Binnen het hekwerk is circa 1 ha van het oppervlak onbedekt. Totaal blijft circa 2,2 ha (38%) van het gehele
Planlocatie	Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Haaksbergen en ligt ten zuidwesten van het dorp Haaksbergen. Ten westen grenst het plangebied direct aan de N18 (Twenteroute). Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door de Kerkweg die met een viaduct over de N18 gaat. Langs de oostzijde loopt de Lintelerweg.
Totaal score	90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of andere landschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

Onderdeel	Omschrijving
1. Locatiekeuze (0, 5 of 10 punten)	<p>Op welke manier heeft de aanvrager de locatie voor het zonneveld gekozen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> In de ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de locatiekeuze en aan ontwikkelingen in de directe omgeving van het te realiseren zonneveld die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Ons landschap, maar ook onze agrarische grond die gebruikt wordt voor het telen van gewassen of als grasland is kostbaar. Wij geven de voorkeur aan zon op dak en ongebruikte gronden, zoals stortplaatsen of industriegrond. Daar waar het initiatief op agrarische grond wordt ontwikkeld geven wij de voorkeur aan laagwaardige agrarische gronden en dubbel landgebruik.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers hebben bij de locatiekeuze meerdere factoren afgewogen. De afstand tot het elektriciteitsnet, mogelijkheden landschappelijke inpassing, maatschappelijke acceptatie en invloed op opbrengst. Overige factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen beschermd natuur- of cultuurgebied. - Ligging nabij grote infrastructuur (N18). Hierdoor sluit het zonnepark aan bij bebouwd gebied en zorgt het voor een minder versnipperd landschap. Volgens de Concept RES vindt een deel van de inwoners de ruimte rond Rijkswegen (zoals de N18) de beste keuze voor het plaatsen van windmolens en zonnepanelen. De Twentse Energie Strategie heeft dit onderzocht in 2018. Grootschalige energie-opwek langs Rijkswegen is volgens studies haalbaar en biedt kansen voor Twente, omdat er naast voldoende opwekpotentieel ook veel maatschappelijk draagvlak voor is. De Rijkswegen lopen door het karakteristieke Twentse landschap en bieden veel kansen voor grootschalige energie-opwek door aan te sluiten op het landschappelijk patroon en de bestaande infrastructuur. - Laagwaardige agrarische grond: In de zuidoosthoek heeft tot 2015/2016 een woning gestaan. De grond is sindsdien niet goed opgevuld. Door de ontwikkeling van de N18, talud en watergangen is het perceel bovendien erg klein geworden. Door de bruine, schrale landbouwgrond is de agrarische opbrengst relatief slecht. - Mogelijkheden dubbel landgebruik: biodiversiteit, natuur en landschap, recreatie, educatie en waterbeheer. 	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Concept RES Twente, Samen de stap maken (2020): Concept-RES-Twente-16-april-2020.pdf (energiestrategietwente.nl) - Twentse Energiestrategie (2018): Twentse Energiestrategie.indd (haaksbergen.nl) - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ 15 punten
	Toetsingscomité ☐ 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
<p>2.</p> <p>Proces-participatie</p> <p>(0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Op welke manier zijn omwonenden betrokken bij het initiatief, hoe informeert de aanvrager hen en welke inspraak hebben zij in het plan van de aanvrager?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt op welke wijze omwonenden en andere belanghebbenden (zoals Natuurorganisaties, maatschappelijke organisaties etc.) zijn betrokken.</p> <p><i>Toelichting: Bij het proces is het van belang dat de omgeving mee kan denken en doen. Daarbij kijken wij naar de mate waarin de omgeving vanaf het begin betrokken wordt, de omgeving actief deelgenoot wordt van het ontwerp, extra functie en inrichting. Tevens kan de omgeving betrokken worden bij het onderhoud en beheer van het zonnenveld. Dit blijkt bijvoorbeeld uit (aan te leveren) verslagen van bewonersbijeenkomsten, inzicht geven in hoe het plan is verrijkt met inbreng en wensen van de omgeving, en/of handtekeningen van omwonenden onder een verklaring van geen bezwaar. Dit betreft minimaal de personen of bedrijven die vanuit hun woning of perceel zicht hebben op het zonnenveld.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers zijn eind 2020 begonnen met het persoonlijk informeren van de direct omwonenden, wijkraden en andere organisaties. Twaalf direct omwonenden zijn persoonlijk bezocht, 28 adressen op verdere afstand zijn aangeschreven. Gelijktijdig is de website www.zonneparkN18Eeltinkveld.nl live gegaan, met informatie en mogelijkheid tot aanmelden nieuwsbrief. Begin december is een informatieavond voor direct omwonenden georganiseerd, waarbij de initiatiefnemers meer vertelden over hoe zij de omgeving betrekken, financiële deelname en landschappelijke inpassing. De aanwezigen konden vragen stellen, ideeën uiten of zorgen kenbaar maken.</p> <p>Een belangrijk onderdeel van de omgevingsdialoog is de werkgroep die op initiatief van de initiatiefnemers begin 2021 is ingericht. Vanaf het bekendmaken van het initiatief is deze werkgroep onder de aandacht gebracht. De werkgroep bespreekt welke wensen en vragen er zijn over het zonnepark. Vervolgens onderzoeken zij, ECH en PE samen of en hoe daaraan tegemoet kan worden gekomen. In de werkgroep zitten twee direct omwonenden, vertegenwoordigers van Buurtschap Brammelo, Natuur en Milieu Haaksbergen en Imkervereniging De Heidebloem. In de vier werkgroep bijeenkomsten zijn onder andere de landschappelijke inpassing, het omgevingsfonds en de financiële participatie besproken.</p>	

Bewijsvoering:

- Website Zonnepark N18 Eeltinkveld: www.zonneparkN18Eeltinkveld.nl
- Bijlage 3: Bijlagen Procesparticipatie Zonnepark N18 Eeltinkveld
  - Proces- en financiële participatieplan Zonnepark N18 Eeltinkveld
  - Brief omwonenden idee zonnepark
  - Presentatie informatieavond
  - Verslag informatieavond
  - Nieuwsbrief 1
  - Werkwijze werkgroep
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 1 – 13 januari 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 1 – 13 januari 2021
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 2 – 10 februari 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 2 – 10 februari 2021
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 3 – 24 februari 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 3 – 24 februari 2021
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 4 – 17 maart 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 4 – 17 maart 2021
  - Brief omwonenden flyer omgevingsfonds

Score	☐ 0 punten	☐ 5 punten	☒ 10 punten	Toetsingscomité ☐ 15 punten
-------	--------------------------------	--------------------------------	--	---

Onderdeel	Omschrijving
<p>3.</p> <p>Financiële participatie</p> <p>(0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Hoe en in welke mate biedt de aanvrager inwoners van gemeente Haaksbergen de gelegenheid financieel in het project te participeren?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt welke inspanning is gedaan om de omgeving de mogelijkheid te bieden om mede-eigenaar te worden en/of mede te financieren met een streefwaarde van minimaal 50%.</p> <p><i>Toelichting: Uitgangspunt is dat omwonenden, al dan niet vertegenwoordigd in een lokale energie coöperatie de mogelijkheid krijgen om mede-eigenaar te worden en/of financieel te participeren in het zonnenveld. Het streven is minimaal 50%. Dit wordt ondersteund in een door initiatiefnemer aangeleverde business case. Daarnaast kan een kopie samenwerkingsovereenkomst tussen initiatiefnemer en coöperatie, waarin o.a. financiële participatie is overeengekomen, worden bijgevoegd.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Lokaal eigenaarschap:</u> De initiatiefnemers hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten en ontwikkelen het plan op gelijkwaardige basis. Zij delen kosten die vooraf worden gemaakt en hiermee het risico. Uitgangspunt is dat beiden 50% van het zonnepark in eigendom krijgen. Inwoners, organisaties en bedrijven uit de gemeente Haaksbergen kunnen via lidmaatschap van ECH meedoen en mede-eigenaar worden van het zonnepark. Hierdoor vloeien alle inkomsten deels direct terug naar de lokale samenleving. Dit kan door uitkering van rendement aan leden, maar ook via bijdragen aan lokale projecten uit de opbrengst van het zonnepark. - <u>Omgevingsfonds:</u> De initiatiefnemers geven 15 jaar lang jaarlijks een deel van de inkomsten van het zonnepark terug aan de omgeving. Hierdoor kunnen initiatieven ten behoeve van de directe omgeving uitgevoerd worden, zonder dat omwonenden geld hoeven te investeren en medeverantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling, realisatie en beheer. Per opgewekte megawattuur wordt 0,50 euro per jaar gestort. Het exacte totaalbedrag is afhankelijk van de hoeveelheid opgewekte energie in dat jaar. Omwonenden zijn via een flyer gevraagd naar ideeën voor de bestemming van het omgevingsfonds. Hier is één idee uitgekomen: ondersteuning van het AED-netwerk in de omgeving Brammelo. De werkgroep heeft besloten het omgevingsfonds later verder uit te werken. 	

Bewijsvoering:

- Website ECH: Energiecoöperatie Haaksbergen - Energiecoöperatie Haaksbergen (energiecooperatiehaaksbergen.nl)
- Bijlage 3: Bijlagen Procesparticipatie Zonnepark N18 Eeltinkveld
  - Presentatie informatieavond
  - Verslag informatieavond
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 3 – 24 februari 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 3 – 24 februari 2021
  - Presentatie werkgroep bijeenkomst 4 – 17 maart 2021
  - Verslag werkgroep bijeenkomst 4 – 17 maart 2021
  - Brief omwonenden flyer omgevingsfonds
  - Flyer omgevingsfonds
- Bijlage 4: Gelijkwaardige samenwerkingsovereenkomst PE en ECH: pagina 1 en ondertekeningspagina + Verklaring Pure Energie ZP Haaksbergen B.V.
- Bijlage 5: Business case ZP N18 Eeltinkveld

Score	☐ 0 punten	☐ 5 punten	☒ 10 punten	Toetsingscomité ☐ 25 punten
-------	--------------------------------	--------------------------------	--	---

Onderdeel	Omschrijving
4. Landschap en inrichting (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor landschappelijke inpassing van het zonneveld in het landschap?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Het zonneveld voegt zich naar de belangrijkste landschappelijke structuurdragers in de omgeving.</p> <p><i>Toelichting: Bij het landschappelijke inpassingsplan geeft de aanvrager aan welke onderdelen gehandhaafd blijven wanneer de aanvrager de opstelling na verloop van tijd opruimt. De aanvrager beschrijft de omgeving en het landschap. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, de hoogte van de panelen in relatie tot de omgeving, welke maatregelen worden genomen om dit het geval te laten zijn en de meerwaarde die aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Het plangebied is gelegen tussen de N18, Kerkweg en Lintelerweg en in een kampenlandschap waar houtwallen en houtsingels kenmerkend zijn. Aan de noordkant van het plangebied wordt dan ook gebruik gemaakt van een aanwezige houtwal. De paneelopstelling (zuid, maximaal 2,5m hoog) houdt rekening met de toetreding van daglicht rondom en onder de panelen en voldoende waterinfiltratie in de bodem.</p> <p>Met het toevoegen van nieuwe beplanting worden bestaande landschapsstructuren en biodiversiteit versterkt. Nieuwe beplanting is inheems en gebiedseigen en levert een bijdrage aan variatie in habitat voor diverse fauna. Het sortiment wordt zorgvuldig samengesteld in overleg met de werkgroep.</p> <p>Langs de westzijde ligt een strook (visuele begrenzing tussen N18 en zonnepark) die wordt ingericht met struweel (mantel/zoom vegetatie). De ruimte voor het struweel en het ontwikkelen van een zoomvegetatie zijn een waardevolle bijdrage in de ecologische verbetering van de plek.</p> <p>De oostzijde wordt beplant met een losse landschappelijke haag. Daarnaast wordt een eetbaar sortiment toegepast in een voedselbosstrook en geeft een informatiebord toelichting op het zonnepark.</p> <p>Na afloop van de exploitatieperiode blijft het struweel en voedselbosstrook behouden. Wel dient de toegang tot het perceel, al dan niet met groot materieel, mogelijk te blijven. Mogelijk zal hiervoor een minimaal deel van het voedselbos verwijderd moeten worden.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <p>- Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021)</p>	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ 15 punten
	Toetsingscomité

Onderdeel	Omschrijving
<p>5.</p> <p>Meervoudig ruimtegebruik</p> <p>(0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Welke vorm(en) van ruimtegebruik heeft de aanvrager naast de opwekking van zonne-energie in de aanvraag opgenomen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt dat met het realiseren van het zonneveld invulling wordt gegeven aan één of meerdere van de volgende thema's: waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie, educatie, of agrarisch medegebruik.</p> <p><i>Toelichting: De aanvrager heeft aangegeven waarom er sprake is van meervoudig ruimtegebruik, welke functies het betreft, hoe de aanvrager dit toepast en de eventuele meerwaarde.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Meervoudig ruimtegebruik voor biodiversiteit, natuur en landschap:</u> Rondom de paneelopstelling vindt landschappelijke inpassing plaats. Nieuwe landschapselementen dienen ter versterking van de biodiversiteit (struweel, landschappelijke haag met eetbare sortiment). Nieuwe inheemse en gebiedseigen beplanting levert een bijdrage aan variatie in habitat voor diverse fauna. Het sortiment wordt zorgvuldig samengesteld in overleg met de werkgroep, waaronder Natuur en Milieu Haaksbergen en Imkervereniging Heidebloem. Tussen de rijen (2,5m) en individuele panelen (circa 2cm) wordt voldoende ruimte vrijgehouden en kan (bloem- en kruidenrijk) grasland ontwikkelen ten behoeve van de biodiversiteit. Circa 20cm onderaan het hekwerk wordt vrijgelaten, zodat het plangebied passeerbaar blijft voor klein wild. - <u>Recreatief medegebruik:</u> Aan de oostzijde wordt een verblijfsplek voor recreanten gerealiseerd met een bankje voor passanten naast een vruchtdragende voedselbosstrook waar fruit kan worden geplukt. Daarnaast wordt de mogelijkheid voor plaatsing van een weerstation verkend. - <u>Op een educatieve manier</u> wordt op een informatiebord de werking van het zonnepark en een toelichting op het landschap weergegeven. - <u>Waterbeheer:</u> De werkgroep heeft gevraagd of een deel van het gebied vernat kan worden. Aan de noordzijde wordt bij een bestaande watergang een rietoever gerealiseerd. Daarnaast zal met het waterschap worden verkend of er mogelijkheden voor verdere vernatting zijn (plas-drasoever). 	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ Toetsingscomité 0 15 punten

Onderdeel	Omschrijving
6. Archeologie en cultuur (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor het behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden?</p> <p>Beleidsregel: Er is rekening gehouden met cultuurhistorische en archeologische waarden.</p> <p><i>Toelichting: Bij de inpassing van een zonneveld houdt de aanvrager rekening met cultuurhistorische en archeologische waarden. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, welke maatregelen de aanvrager neemt om dit het geval te laten zijn en de eventuele meerwaarde die de aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Met de ontwikkeling van het zonnepark is zo veel mogelijk rekening gehouden met het karakter van het landschap. Met het toevoegen van nieuwe beplanting worden bestaande landschapsstructuren versterkt. De zonnepanelen volgen de vorm van de kavel in zuidelijke oriëntatie (parallel met de Kerkweg) en rafelranden worden zoveel mogelijk voorkomen.</p> <p>Ten behoeve van de geplande ingrepen is een archeologisch vooronderzoek (bureauonderzoek) uitgevoerd. Voor het plangebied geldt een middelmatige archeologische verwachting.</p> <p>Het plangebied ligt grotendeels op dekzandwelingen nabij een dekzandrug. Gezien de ligging van een dekzandrug in directe nabijheid van het plangebied zullen sporen van nederzettingslocaties eerder daar worden verwacht dan binnen het plangebied. Pas halverwege de eerste helft van de 20e eeuw is het gebied ontgonnen voor de landbouw. In die tijd stond er in het zuidwesten van het plangebied een boerderij, die rond 2016 is verdwenen. Daarvoor bestond het gebied volgens historische kaartmateriaal uit heide. Het plaggendek dat waarschijnlijk binnen het plangebied aanwezig is heeft naar verwachting een datering in de 20e eeuw.</p> <p>Op basis van de geplande uitvoering van plaatsing van de zonnepanelen, hekwerk, trafostation(s), paden, kabels en landschappelijke inpassing wordt geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) en geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) - Bijlage 6: RAAP: Plangebied Zonnepark N18 Eeltinkveld te Haaksbergen, Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ 15 punten
	Toetsingscomité

Onderdeel	Omschrijving
7. Natuur en biodiversiteit (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke ecologische waarden worden naast de aanleg van het zonneveld versterkt en door welke maatregelen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt op welke wijze het realiseren van het zonneveld een positieve invloed heeft op natuur en biodiversiteit.</p> <p><i>Toelichting: Het initiatief heeft een duidelijke meerwaarde en verbetering op het gebied van natuur en biodiversiteit ten opzichte van de bestaande situatie. Daarbij is aandacht voor vogels, zoogdieren, insecten en beplanting die oorspronkelijk in het karakteristieke landschap voorkomen en rekening gehouden met gebiedseigen beplanting.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het terrein wordt ingezaaid met een inheems bloem- en kruidenrijk mengsel, passend bij de bodem, waterhuishouding en voedingstoestand. Er is 2,5m ruimte tussen de rijen en circa 2cm tussen de individuele panelen. Zo ontwikkelt zich een vegetatie die insecten gebruiken als leefgebied en foerageergebied. Deze insecten zijn vervolgens een voedselbron voor bijvoorbeeld vogels. Na de bloeiperiode ontstaan voedselrijke zaden voor verschillende dieren. Onderaan het hekwerk is ca. 20cm ruimte zodat klein wild kan passeren. - De westzijde wordt ingericht met struweel van autochtoon inheems bosplantsoen. Door dit de ruimte te geven en te ontwikkelen als zoomvegetatie verbetert de ecologie. De zoomvegetatie bestaat uit een kruidenrijke graszoom en struweelmantel, waardoor de biodiversiteitswaarde aanzienlijk toeneemt. Vlinders, libellen, slakken en kevers profiteren van een zoomvegetatie en daarmee ook dieren voor wie zij prooi vormen. - De noordzijde krijgt bij een watergang een rietoever waarbij zoveel mogelijk gradiënten gecreëerd worden om zo de grootste meerwaarde te behalen. Voor de waterecologie is vooral de zone rond de waterlijn waardevol. De oever hoeft niet te worden ingeplant en er vestigen zich vanzelf diverse soorten. 	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) - Bijlage 7: Otte Groen Advies: Quicksan Flora en Fauna N18 Eeltinkveld Haaksbergen (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten ☐ 15 punten
Toetsingscomité	

Onderdeel	Omschrijving
8. Landgebruik en bodem (0, 5 of 10 punten)	<p>Hoe beschermt de aanvrager bodemkwaliteit van het zonneveld?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Er is rekening gehouden met lichtinval en regenwaterverdeling van de ondergrond en de gevolgen voor de bodemkwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Door bijvoorbeeld 1/3 van de grond onbedekt te laten. Bijvoorbeeld door rekening te houden met de afstand die wordt gehanteerd tussen de rijen zonnepanelen, maar ook de panelen onderling. Daarnaast kan het type zonnepaneel invloed hebben op de mate van doorlating van licht. Ook monitoring van de bodem kan onderdeel zijn van het plan.</i></p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De initiatiefnemers hechten waarde aan goede bodemkwaliteit. Daarom wordt gekozen voor een zuidopstelling: door de zuidoriëntatie van de panelen is er ruimte (2,50m) tussen de rijen zonnepanelen. Circa 38% van het plangebied blijft onbedekt van zonnepanelen. Tussen de individuele panelen wordt circa 2cm vrijgehouden. Zo stroomt het regenwater ook aan de bovenkant en middelste delen van de stellages. De paneelopstelling houdt zo rekening met de toetreding van daglicht rondom en onder de panelen en voldoende, geleidelijke waterinfiltratie in de bodem. Zo blijft er voldoende goede bodemkwaliteit en groeiomstandigheden voor de bloemenkruidenrijke vegetatie.</p> <p>Er worden geen verharde paden aangelegd en de stellages voor de panelen worden in de grond geschroefd of geperst. Er is geen sprake van een betonnen fundering onder de panelen. Voor de ontsluiting wordt gebruik gemaakt van aanwezige infrastructuur.</p> <p>Ook ontmantelen de initiatiefnemers het zonnepark na de exploitatieperiode en herstellen het in gebruik genomen perceel ten behoeve van haar oorspronkelijke gebruik. De initiatiefnemers verwijderen alle bovengrondse onderdelen, verhardingen, fundamenteen, verankeringen, kabels en leidingen. Tevens worden alle ontstane gaten en sleuven opgevuld met soortgelijke grondsoort als bij bouw is afgegraven. Dat betekent dat de grond na de exploitatieperiode weer te gebruiken is als landbouwgrond.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage 1: Eelerwoude: Inrichtingsplan, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) - Bijlage 2: Eelerwoude: Ruimtelijke Onderbouwing, Zonnepark N18 Eeltinkveld (2021) - Bijlage 8: Detra Solar: Technische tekeningen (2021) 	
Score	☐ 0 punten ☐ 5 punten ☒ 10 punten
Toetsingscomité ☐ 15 punten	

Onderdeel	Omschrijving
<p>9. Opruimplicht</p> <p>(10 punten indien voldoende aanwezig, -5 punten indien afwezig)</p>	<p>Heeft het voorstel van de aanvrager een voorziening opgenomen om het zonneveld op te ruimen en te laten hergebruiken of recyclen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Aanvrager heeft onderbouwd hoe het zonneveld, inclusief ondersteunende bouwwerken, door aanvrager of rechtsopvolger verwijderd en gerecycled wordt.</p>
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Na afloop van exploitatie wordt het zonnepark ontmanteld en het perceel hersteld tot haar oorspronkelijke gebruik. Alle bovengrondse onderdelen, fundamenteën, verankeringen, kabels en leidingen worden verwijderd.</p> <p>Als borgstelling voor het verwijderen van de zonne-installatie worden in het vijftiende bedrijfsjaar van het zonnepark offertes opgevraagd voor sloopkosten en restwaarde van de installatie. Als de sloopkosten hoger uitvallen dan de restwaarde, wordt voor dat deel een reservering opgebouwd in jaar 16 t/m 20 door jaarlijks 1/5-deel hiervan te storten op een derdenrekening bij een notaris. De depotakte wordt dusdanig opgesteld dat zowel de grondeigenaar, ECH als PE een voorwaardelijke vordering heeft. Indien de initiatiefnemers haar verwijderingsverplichting niet nakomen, komt de reservering aan de grondeigenaar toe. Bij nakoming van de verwijderingsverplichting, komt de reservering aan de initiatiefnemers toe.</p> <p>Door de wetgeving voor ‘afgedankte elektrische en elektronische apparatuur’ (AEEA) zijn bedrijven die zonne-energieproducten op de Nederlandse markt brengen verantwoordelijk voor de inname en verwerking van deze producten aan het einde van hun levensduur. De AEEA ziet namelijk iedereen die zonne-energieproducten op de Nederlandse markt brengt als ‘producent’. Het maakt daarbij niet uit of men fabrikant, importerend projectontwikkelaar of importerend installateur is. Voor dit zonnepark wordt een AEEA-gebonden importerende installateur ingeschakeld.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Website AEEA: Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur RVO.nl Rijksdienst 	
<p>Score 0 - 5 punten ● 10 punten</p>	

Onderdeel	Omschrijving
10. Gedragcode	Onderschrijft de aanvrager de ‘Gedragcode Zon op Land’ van Holland Solar (www.hollandsolar.nl) en neemt de aanvrager deze code voor de fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten in acht?
<p><u>Omschrijving:</u></p> <p>PE is aangesloten bij Holland Solar en volgt bij alle zonne-initiatieven de Gedragcode Zon op Land. De uitwerking van de inrichting en vormgeving van Zonnepark N18 Eeltinkveld is gericht op een verbetering voor de landschappelijke en natuurwaarde van het gebied. Door diverse toepassingen zal de plek ecologisch waardevoller worden.</p> <p>De Gedragcode Zon op Land schrijft voor dat stakeholders inclusief omwonenden via procesparticipatie specifieke (gebieds)kennis moeten kunnen bijdragen aan het ontwerp. Daar waar er geen organisatiestructuur is voor omwonenden, faciliteert de ontwikkelaar deze omgevingsparticipatie. Voor dit initiatief is een werkgroep in het leven geroepen om de ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark.</p> <p>Financiële participatie door de omgeving is mogelijk via ECH. Daarnaast zal een deel van de opbrengst van Zonnepark N18 Eeltinkveld jaarlijks beschikbaar worden gesteld aan de omgeving via een omgevingsfonds. Deze jaarlijkse bijdrage van 0,50 euro per opgewekte megawattuur (15 jaar) is gebaseerd op de NWEA-gedragcode Wind op Land. Omdat de Gedragcode Zon op Land wel spreekt over een eventueel omgevingsfonds, maar geen richtbedrag noemt, volgen de initiatiefnemers de gedragcode Wind op Land waarin 0,50 euro per MWh de bovenkant van de richtlijn is.</p>	
<p><u>Bewijsvoering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Website Holland Solar - Leden: Holland Solar - Leden 	
<p>Score ☐ -5 punten ☒ 0 punten</p>	

Tot slot:

Heeft de aanvrager ervaring met het realiseren van zonnenvelden in Nederland? Hieronder kan de aanvrager een toelichting geven. Graag ook ervaring van de aanvrager met landschappelijke inpassing en participatie.

Aan de beantwoording van deze vraag worden geen punten toegekend.

ECH:

De ECH is in oktober 2019 opgericht in samenwerking met gemeente Haaksbergen, provincie Overijssel, Waardemakers en Natuur en Milieu Overijssel. Onze doelstelling is mee te helpen Haaksbergen per 2050 energieneutraal te maken. Startpunt is energie besparen. Dat realiseren we samen met onze wooncoaches, die ondersteund worden door Duurzaam Thuis Twente. Daarnaast adviseren we particulieren en bedrijven met de plaatsing van zonnepanelen. Zo zijn met onze ondersteuning diverse daken van stallen voorzien van zonnepanelen. Ook bijvoorbeeld Elastolith in Isidorushoeve hebben wij geadviseerd bij de keuze van zonnepanelen op het dak. Bij diverse particulieren en bedrijven loopt de procedure nog. In totaal zijn we momenteel bezig met projecten voor ongeveer 2.000 panelen op het dak. Vrij snel na de oprichting kwamen wij in contact met vier commerciële partijen waarmee we samengewerkt hebben om te komen tot de realisatie van zonnevelden. Met één van die partijen hebben we geen overeenstemming kunnen bereiken over de gezamenlijke ontwikkeling, waardoor we nu met de drie overgebleven partijen de huidige vier projecten voor zonnevelden ontwikkelen, in totaal ongeveer 57 hectare bruto. We hebben met onze partners de afspraak gemaakt dat we tijdens de bouw zon op het dak stimuleren door de panelen aan te bieden aan particulieren tegen inkoop prijs van de projecten van zon op het veld. Voorwaarde daarbij is dat installatie plaatsvindt door Haaksbergse installateurs. Daar zijn afspraken mee gemaakt.

PE:

PE ontwikkelt, realiseert en beheert al 25 jaar duurzame energieprojecten in wind en zon. Het betreft allemaal projecten in Nederland. PE heeft kennis van alle facetten: van locatieonderzoek, planologische procedure en omgevingsproces tot bouw en beheer van de windmolens en zonneparken en het leveren van de groene stroom aan klanten.

Eén van die projecten is Zonnepark Onder Ons in De Krim (gemeente Hardenberg). Dit zonnepark is een inspiratiebron voor dit zonnepark, omdat er in het ontwerp veel aandacht is voor landschappelijke inpassing en ecologische maatregelen. Doordat het zonneveld zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, blijft straks een aanzienlijk deel van het gebied onbebouwd. Deze ruimte wordt gebruikt voor landschappelijke inpassingen en natuurlijke inrichting. Het zonnepark is in 2020 door de gemeenteraad met algemene stemmen vergund. Meer info: www.zonneparkonderons.nl.

Een andere inspiratiebron is Zonnepark De Eendracht van ongeveer 51 ha in Nieuw-Vossemeer (gemeente Steenbergen). Vanaf het begin is PE met de omgeving in gesprek gegaan over het idee en de uitwerking ervan. Daar vloeide onder andere een werkgroep uit voort, waar inwoners uit Nieuw-Vossemeer, de dorpsraad Nieuw-Vossemeer en IVN Groene Zoom/Stichting Brabantse Wal aan hebben deelgenomen. Dit leidde tot een gedegen plan waar wensen en ideeën vanuit de omgeving nadrukkelijk zijn meegenomen. Meer info: www.zonneparkeendracht.nl.

Bewijsvoering:

- Bijlage 9: Pure Energie Projecten: Referentielijst juli 2020

Bijlage 3: Ingediend Scoreformulier De Stegenhoek

Invullen scoreformulier

De aanvrager vult eerst de gevraagde gegevens over zijn project in, in tabel 1.

In tabel 2 vragen we per onderdeel om een 'omschrijving' waarin de aanvrager in maximaal 200 woorden samenvat hoe hij dit onderdeel heeft beschreven in zijn voorstel. Daarnaast geeft de aanvrager aan welke 'bewijsvoering' hij hiervoor aanlevert of gaat aanleveren. Bij 'score' geeft de aanvrager aan hoeveel punten hij denkt te behalen.

TABEL 1	
Titel initiatief	Zonnepark De Stegenhoek
Naam aanvrager	Zonnepark De Stegenhoek B.V. (onderdeel van LC Energy B.V.)
Aantal panelen, opstelling & hoogte	14.485 panelen, in een Zuid georiënteerde opstelling, hoogte 1.78 meter
Aantal hectare (1)	Het totale plangebied bedraagt 10,2 hectare, waarvan 6,3 ha gebruikt zal worden voor het zonnepark. Het onderdeel natuur zal 3,9 ha beslaan, waarvan 1,7 ha voor kleinschalige landbouw en 2,2 ha landschappelijke inrichting. Met 21,5% natuur, voldoen we hiermee aan het provinciaal en gemeentelijk beleid om 20% natuur te leveren.
Planlocatie	Kadastraal perceel: Gemeente Haaksbergen, sectie M, nummer 66 Ter plaatse begrensd door de Kinkelerweg (ter hoogte van huisnummer 11) in het noorden, de Stegenhoekweg in het westen en de Fluttersbeek in het zuiden en naar het oosten.
Totaal score	☑ LC Energy score: 90 punten

1) De omvang van een zonneveld in hectare is inclusief de ruimte nodig voor landschappelijke inpassing aan de buitenzijde (bijvoorbeeld kruidenrijke rand of anderelandschappelijke inpassing). De stroken tussen de rijen zonnepanelen maken deel uit van (het grondoppervlak) van het zonneveld.

**TABEL
2**

Onderdeel	Omschrijving
1. Locatiekeuze	Op welke manier heeft de aanvrager de locatie voor het zonneveld gekozen?
(0, 5 of 10 punten)	<p><u>Beleidsregel:</u> In de ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de locatiekeuze en aan ontwikkelingen in de directe omgeving van het te realiseren zonneveld die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Ons landschap, maar ook onze agrarische grond die gebruikt wordt voor het telen van gewassen of als grasland is kostbaar. Wij geven de voorkeur aan zon op dak en ongebruikte gronden, zoals stortplaatsen of industriegrond. Daar waar het initiatief op agrarische grond wordt ontwikkeld geven wij de voorkeur aan laagwaardige agrarische gronden en dubbel landgebruik.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <ul style="list-style-type: none"> - We kunnen aansluiten op het Enexis onderstation Hengevelde; - Dankzij het zonneveld, kan de landeigenaar gaan stoppen met de intensieve varkenshouderij en zo de stikstofdepositie en penetrante geur afbouwen, wat bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen en leefomgeving van omwonenden; - De landeigenaar is zelf de burens gaan informeren over zijn plannen en werkt constructief mee om het zonneveld zo aantrekkelijk mogelijk te maken; voor de omgeving, voor kleinschalige landbouw, voor biodiversiteit en voor educatieve mogelijkheden; - Op één na, zijn alle burens akkoord met de ontwikkeling; iedereen gunt de landeigenaar een nieuwe inkomstenbron en de persoonlijke verhoudingen in de buurt blijven gekoesterd; - Dankzij ons zorgvuldig gevoerd omgevingsproces, kunnen we het zonneveld met gesuggereerde verbeteringen van belanghebbenden, goed landschappelijk inpassen; - Hoewel de planlocatie aanzienlijk wordt beperkt door het beekdal uitsluitingsgebied; hebben wij een aantrekkelijk inrichtingsplan ontwikkeld; - Bij de landeigenaar en enkele direct omwonenden worden zonnepanelen op dak geplaatst; - We realiseren véél natuur en meervoudig agrarisch landgebruik; - We leveren onderwijs(projecten) voor WO, HBO en MBO studenten; - We voegen voor buurtbewoners en recreanten een picknickplaats met informatiepunt toe. <p>Zo dragen we bij aan de duurzaamheidsopgave, maken we het beekdallandschap beleefbaar en hebben we draagvlak van de omgeving.</p>	

Bewijsvoering

- Inrichting-, beplantings- en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek
- Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek
- Bewijs van aansluiting bij Enexis onderstation Hengevelde
- Educatie mogelijkheden voor WO, HBO en MBO (praktijk) studenten
- Zonnepark De Stegenhoek Omgevingscommunicatie Proces

Score	0 0 punten	0 5 punten	0 10 punten ☑ LC Energy score: 10 punten	Toetsingscomité 0 15 punten
--------------	-------------------	-------------------	---	--

Onderdeel	Omschrijving
<p>2. Proces-participatie</p> <p>(0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Op welke manier zijn omwonenden betrokken bij het initiatief, hoe informeert de aanvrager hen en welke inspraak hebben zij in het plan van de aanvrager?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt op welke wijze omwonenden en andere belanghebbenden (zoals Natuurorganisaties, maatschappelijke organisaties etc.) zijn betrokken.</p> <p><i>Toelichting: Bij het proces is het van belang dat de omgeving mee kan denken en doen. Daarbij kijken wij naar de mate waarin de omgeving vanaf het begin betrokken wordt, de omgeving actief deelgenoot wordt van het ontwerp, extra functie en inrichting. Tevens kan de omgeving betrokken worden bij het onderhoud en beheer van het zonneveld. Dit blijkt bijvoorbeeld uit (aan te leveren) verslagen van bewonersbijeenkomsten, inzicht geven in hoe het plan is verrijkt met inbreng en wensen van de omgeving, en/of handtekeningen van omwonenden onder een verklaring van geen bezwaar. Dit betreft minimaal de personen of bedrijven die vanuit hun woning of perceel zicht hebben op het zonneveld.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>Onze omgevingscommunicatie is vanaf november 2019 volgt gevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle 7 direct omwonenden en aangrenzende landeigenaren zijn meermaals betrokken; ▪ 6 accepteren de ontwikkeling; ▪ 1 omwonende en 1 landeigenaar (woonachtig buiten de gemeente) blijven tegen; ▪ We hielden een informatieavond, waarvan een verslag is gedeeld voor commentaar, waarna een definitieve versie is gepubliceerd. 35 adressen zijn uitgenodigd, 30 namen deel. De Energie Coöperatie Haaksbergen heeft over financiële participatiemogelijkheden verteld. Alle deelnemersinput hebben we meegenomen voor onze planvorming. ▪ Via email, telefoontjes en website communiceren we steeds het laatste nieuws. ▪ De omgevingsdialoog is ons belangrijkste aandachtspunt; we blijven communiceren en het gesprek opzoeken met alle belanghebbenden. Speciale aandacht blijft uitgaan naar degenen die moeite blijven hebben met de ontwikkeling opdat we ook voor hen de meest haalbare mate van acceptatie en compensatie binnen de mogelijkheden realiseren. <p>Enkele voorbeelden, hoe wij omgegaan zijn met input:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buren aan de zuidzijde hebben aangegeven zicht op het kruispunt te willen behouden. ☑ Wij hebben daar de panelen verder van de weg geplaatst en een groenstrook langs de Stegenhoekweg open gehouden. • Een bewoner gaf aan geen zicht op het plangebied te willen hebben. ☑ Wij hebben hagen en heggen van wintergroene beplanting opgenomen. 	

Bewijsvoering

- Gespreksverslagen van elk gesprek met iedere belanghebbende, goedgekeurd door de belanghebbenden (uit hoofde van privacy kan de gemeente de gespreksverslagen bij LC Energy opvragen)
- Zonnepark De Stegenhoek, Omgevingscommunicatie Proces
- Website: <https://www.lcenergy.nl/projecten/zonnepark-de-stegenhoek/>

Score**0 0 punten****0 5 punten****0 10 punten****Toetsingscomité 0 15 punten**

LC Energy
score: 10
punten

Onderdeel	Omschrijving										
<p>3. Financiële participatie (0, 5 of 10 punten)</p>	<p>Hoe en in welke mate biedt de aanvrager inwoners van gemeente Haaksbergende gelegenheid financieel in het project te participeren?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Bij de aanvraag is een document ingediend waaruit blijkt welke inspanning is gedaan om de omgeving de mogelijkheid te bieden om mede- eigenaar te worden en/of mede te financieren met een streefwaarde van minimaal 50%.</p> <p><i>Toelichting: Uitgangspunt is dat omwonenden, al dan niet vertegenwoordigd in een lokale energie coöperatie de mogelijkheid krijgen om mede-eigenaar te worden en/of financieel te participeren in het zonneveld. Het streven is minimaal 50%. Dit wordt ondersteund in een door initiatiefnemer aangeleverde business case. Daarnaast kan een kopie samenwerkingsovereenkomst tussen initiatiefnemer en coöperatie, waarin o.a. financiële participatie is overeengekomen, worden bijgevoegd.</i></p>										
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>Onze financiële participatie kent een collectief karakter ten behoeve van de bewoners van de gemeente met als prioriteit de huishoudens in het gebied. Wij subsidiëren bovendien de Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH) en we bieden individuele voordelen aan de direct omwonenden. Wat onszelf ook al uit onze gesprekken met omwonenden bleek, werd nog eens door de ECH onderstreept: er (b)lijkt een geringe investeringsbereidheid te bestaan binnen de bevolking van de gemeente. Met de ECH hebben we derhalve afgesproken dat wij een omgevingsfonds zullen bekostigen dat door de ECH georganiseerd en gemanaged zal worden. Tevens doneren we een substantieel bedrag aan de ECH zelf, ter ondersteuning van hun initiatieven en ter verdere professionalisering van hun organisatie. Onze omwonendenregeling blijft daarnaast ook van toepassing: Alle direct omwonenden met uitzicht op het plangebied hebben wij de onderstaande opties ter keuze voorgelegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zonnepanelen (op het dak) voor eigen gebruik, inclusief installatie; ▪ Laadpaal voor groene stroom voor de eigen auto, inclusief installatie; ▪ Warmtepomp, voor eigen gebruik duurzame energieopwekking, inclusief installatie; ▪ Een geldbedrag om zelf een, liefst duurzaam, bestedingsdoel voor te bepalen. <p>Ieders individuele keuze legden wij vast in een vaststellingsovereenkomst. De keuzes zullen wij op kosten van LC Energy realiseren.</p>											
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zonnepark De Stegenhoek Financiële Participatie - Model Vaststellingsovereenkomst met aangrenzende huishoudens (uit hoofde van privacy kan de gemeente de getekende vaststellingsovereenkomsten bij LC Energy opvragen) 											
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 25%;">Score</td> <td style="width: 25%;">0 0 punten</td> <td style="width: 25%;">0 5 punten</td> <td style="width: 25%;">0 10 punten</td> <td style="width: 20%;">Toetsingscomité</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>☒ LC Energy score: 10 punten</td> <td>0 25 punten</td> </tr> </table>		Score	0 0 punten	0 5 punten	0 10 punten	Toetsingscomité				☒ LC Energy score: 10 punten	0 25 punten
Score	0 0 punten	0 5 punten	0 10 punten	Toetsingscomité							
			☒ LC Energy score: 10 punten	0 25 punten							

Onderdeel	Omschrijving
4. Landschap en inrichting (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor landschappelijke inpassing van hetzonneveld in het landschap?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Het zonneveld voegt zich naar de belangrijkste landschappelijke structuurdragers in de omgeving.</p> <p><i>Toelichting: Bij het landschappelijke inpassingsplan geeft de aanvrager aan welke onderdelen gehandhaafd blijven wanneer de aanvrager de opstelling na verloop van tijd opruimt. De aanvrager beschrijft de omgeving en het landschap. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, de hoogte van de panelen in relatie tot de omgeving, welke maatregelen worden genomen om dit het geval te laten zijn en de meerwaarde die aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het beekdallandschap gaat bestaan uit kleinschalige landbouw, zonder zonnepanelen. - De landschapsstructuur wordt hersteld en beleefbaar gemaakt. Door onderzoeksprojecten wordt kennis hierover verspreid. - Langs de Fluttersbeek worden knotwilgen aangeplant. Op de esrand komen singels van passende autochtoon inheemse beplanting. - Onder en rond het zonneveld worden kruidenmengsels van inheemse en zeldzame planten gezaaid als bijdrage aan ‘Het Levend Archief’. - Bestaande bomen blijven behouden. - Ten zuiden binnen het plangebied wordt ruim 60 meter landschap gerealiseerd waardoor de afstand tot de dichtstbijzijnde bebouwing ruim 120 meter is. - Om én te voldoen aan het toetsingscommissie advies én aan de stringente omwonendenwensen van ‘geen zicht op het zonnepark’, planten we zowel snelgroeiende Hedera als meer gevarieerde soorten in een haag/singel/struweel. Zo wordt het zicht op het park snel verhult en overgroeien de langzamer groeiende soorten de Hedera. - De greppels worden niet dichtgetrokken, eroverheen worden geen panelen gelegd en er wordt afstand gehouden voor beheer. - Na afloop van de vergunning blijven het bosje, enkele hagen en de knotbomen langs de Fluttersbeek voor de toekomst behouden. - De slechts 1,78 meter hoge panelen worden volgend aan de glooiing van het maaiveld geplaatst, waardoor dit reliëf intact blijft. 	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://hetlevendarchief.nl/ - Inrichting-, beplantings en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Educatie mogelijkheden voor WO, HBO en MBO (praktijk) studenten - Zonnepark De Stegenhoek, Omgevingscommunicatie Proces 	
<p>Score</p> <p>0 0 punten 0 5 punten 0 10 punten</p>	<p>Toetsingscomité 0 15 punten</p> <p>LC Energy score: 10 punten</p>

Onderdeel	Omschrijving
5. Meervoudig ruimtegebruik (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke vorm(en) van ruimtegebruik heeft de aanvrager naast de opwekking van zonne- energie in de aanvraag opgenomen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt dat met het realiseren van het zonnenveld invulling wordt gegeven aan één of meerdere van de volgende thema's: waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie, educatie, of agrarisch medegebruik.</p> <p><i>Toelichting: De aanvrager heeft aangegeven waarom er sprake is van meervoudig ruimtegebruik, welke functies het betreft, hoe de aanvrager dit toepast en de eventuele meerwaarde.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>Er vinden diverse vormen van meervoudig ruimtegebruik plaats, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Educatieprojecten - Kleinschalig agrarisch grondgebruik zonder bestrijdingsmiddelen - Versterken recreatieve fietsroute middels rust- en informatiepunt - Versterken biodiversiteit - Beleefbaar maken verdwenen beekdallandschap - Versterken leesbaarheid van het landschap door herstel cultuurhistorische esrandbeplanting <p>Natuurwaarden worden versterkt in plantsoorten en beheer. De panelen worden in zuid-opstelling geplaatst waardoor genoeg licht en water de bodem bereikt en gezonde vegetatie ontstaat. Hierdoor infiltreert hemelwater goed in de bodem. Er worden geen schadelijke mest of bestrijdingsmiddelen gebruikt, waardoor schonere bodem en grondwater ontstaan. Buiten het zonnepanelenveld, vindt kleinschalige landbouw plaats in een stevig landschappelijk raamwerk. Dit kan gaan om graan, groente en fruit. Of bijvoorbeeld door begrazing door schapen onder en tussen de panelen, na vijf jaar versralen door de vegetatie te maaien en het maaisel af te voeren. Het advies de knotwilgen alleen langs de hoofdwatgang van de Fluttersbeek te planten hebben we verwerkt in onze plannen.</p> <p>Er wordt fysiek en in kennis, ruimte geboden aan diverse educatie projecten. Er zijn al onderzoeken uitgevoerd door studenten van Wageningen Universiteit (meervoudig agrarisch grondgebruik) en Van Hall Larenstein (biotoopverbetering Patrijs). Dit is niet alleen van meerwaarde voor de huidige planontwikkeling maar ook voor toekomstige ontwikkelingen.</p>	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inrichting-, beplantings- en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Educatie mogelijkheden voor WO, HBO en MBO (praktijk) studenten - Zonnepark De Stegenhoek, Omgevingscommunicatie Proces - Onderzoeksrapport WUR-studenten (op basis van eerdere plangebied versie): Meervoudig landgebruik WUR studenten advies rapport NL (zit achterin het Inrichting-, beplantings- en beheerplan) - Onderzoeksrapport Van Hall Larenstein naar de biotoopverbetering van de Patrijs (zit achterin het Inrichting-, beplantings- en beheerplan) 	
<p style="text-align: center;">0 0 punten 0 5 punten 0 10 punten</p> <p style="text-align: center;">LC Energy score: 10punten</p>	
<p>Toetsingscomité 0 15 punten</p>	

Onderdeel	Omschrijving
6. Archeologie en cultuur (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke maatregelen zijn opgenomen voor het behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Er is rekening gehouden met cultuurhistorische en archeologischewaarden.</p> <p><i>Toelichting: Bij de inpassing van een zonneveld houdt de aanvrager rekening met cultuurhistorische en archeologische waarden. Daarbij geeft de aanvrager aan waarom zijn initiatief passend is, welke maatregelen de aanvrager neemt om dit hetgeval te laten zijn en de eventuele meerwaarde die de aanvrager creëert met zijn plan.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>We houden niet alleen rekening met cultuurhistorische waarden, zoals het beekdallandschap, de esrandbeplanting en de voorheen kleinschalige landschapsstructuur, maar herstellen hier ook zowel het kleinschalig agrarisch landschap als het gebruik er van. Een deel van de beplanting zoals de knotbomen langs de watergangen is blijvend waardoor deze na afloop van de vergunning als volwassen bomen het landschap blijven sieren en de leesbaarheid ervan vergroten.</p> <p>Reactie op ons verstrekt plan aan de Historische Kring Haaksbergen: “Uw informatie is intern besproken en het lijkt ons geen project waarin de Historische Kring Haaksbergen een rol heeft te vervullen.”</p> <p>Het oppervlakte waar bodemingrepen plaatsvinden is totaal circa 1.750 m². Dit ligt veronder de norm van 2.500 m² waarboven archeologisch onderzoek in dit plangebied verplicht is. De kabels tussen het inkoopstation en de transformatorstations worden inkabelsleuven weggewerkt waardoor minder ruimte nodig is. Deze lopen tevens zoveel mogelijk parallel aan de beheerpaden.</p> <p>Het plan is afgestemd met de provinciaal archeoloog, die heeft bevestigd dat geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is indien bodemingrepen dieper dan 0,4 meter, beneden de oppervlakte van 2.500 m² blijven.</p>	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inrichtings-, beplantings- en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Reactie Historische Kring Haaksbergen - Afstemming met provinciaal archeoloog inzake bodemberoering 	
<p>Score</p> <p>0 0 punten</p> <p>0 5 punten</p> <p>0 10 punten</p> <p>LC Energy score: 10 punten</p>	<p>Toetsingscomité</p> <p>0 15 punten</p>

Onderdeel	Omschrijving
7. Natuur en biodiversiteit (0, 5 of 10 punten)	<p>Welke ecologische waarden worden naast de aanleg van het zonneveld versterkt door welke maatregelen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Uit de aanvraag blijkt op welke wijze het realiseren van het zonneveld een positieve invloed heeft op natuur en biodiversiteit.</p> <p><i>Toelichting: Het initiatief heeft een duidelijke meerwaarde en verbetering op het gebied van natuur en biodiversiteit ten opzichte van de bestaande situatie. Daarbij is aandacht voor vogels, zoogdieren, insecten en beplanting die oorspronkelijk in het karakteristieke landschap voorkomen en rekening gehouden met gebiedseigen beplanting.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>☒ LC Energy werkt samen met Stichting "het Levend Archief." Binnen het plangebied worden zaden van bedreigde inheemse plantensoorten op grote schaal ingezaaid. Zo wordt nieuw leven gegeven aan deze planten en dieren die in deze biotoop goed gedijen;</p> <p>☒ De akker is de laatste decennia gebruikt voor gewassen als maïs. Door de geplande kleinschalige landbouwactiviteiten zonder bestrijdingsmiddelen wordt de omgeving diverser en groeit niet alleen het voedselaanbod, maar groeien ook schuilmogelijkheden het aanbod aan verblijfplaatsen voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.</p> <p>☒ Kunstmest of bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt binnen het plangebied tijdens de vergunningperiode.</p> <p>☒ Onder de panelen wordt een kruidenrijk grasmengsel ingezaaid, hiermee wordt de diversiteit in kruiden versnelt gerealiseerd. Dit is gunstig voor een breed scala aan insecten, in, op en boven de grond en diverse diersoorten.</p> <p>☒ Het hele gebied wordt door middel van een extensief ecologisch beheer onderhouden.</p> <p>☒ Daar waar hekwerken worden toegepast, worden maatregelen getroffen om dit faunavriendelijk te maken, zoals dat het hek op enige hoogte boven de grond begint en er zo doorgang is voor kleine zoogdieren naar en van het zonneveld. Jonge reeën kunnen onder het hek door, volwassen reeën springen er overheen doordat er geen prikkeldraad wordt gebruikt.</p>	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://hetlevendarchief.nl/ - Inrichting- en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Educatie mogelijkheden voor WO, HBO en MBO (praktijk) studenten - Toetsing Wet natuurbescherming, Zonnepark De Stegenhoek 	
<p>Score</p> <p>0 0 punten 0 5 punten 0 10 punten</p> <p>☒ LC Energy score: 10 punten</p>	<p>Toetsingscomité 0 15 punten</p>

Onderdeel	Omschrijving
8. Landgebruiken bodem (0, 5 of 10 punten)	<p>Hoe beschermt de aanvrager bodemkwaliteit van het zonneveld?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Er is rekening gehouden met lichtinval en regenwaterverdeling van de ondergrond en de gevolgen voor de bodemkwaliteit.</p> <p><i>Toelichting: Door bijvoorbeeld 1/3 van de grond onbedekt te laten. Bijvoorbeeld door rekening te houden met de afstand die wordt gehanteerd tussen de rijen zonnepanelen, maar ook de panelen onderling. Daarnaast kan het type zonnepaneel invloed hebben op de mate van doorlating van licht. Ook monitoring van de bodem kan onderdeel zijn van het plan.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Binnen het gehele plangebied wordt slechts 56% benut voor het zonneveld. Dit is nog inclusief de tussenpaden van 2,5 meter. Als ook die worden meegerekend blijft meer dan de helft van het plangebied onbedekt. ▪ De zonnepanelen worden in een enkelzijdige zuid-oriëntatie geplaatst. Uit onderzoek van CLM blijkt dat dit naar alle waarschijnlijkheid een vergelijkbare impact heeft op de bodem als kruidenrijk grasland. Dit betekent dat bijvoorbeeld het organisch stofgehalte in de bodem (ook zonder bemesting) gelijk blijft. ▪ Door geen chemicaliën (kunstmest en gif) te gebruiken kan het bodemleven herstellen. ▪ Door de panelen liggend (in plaats van in portrait) te plaatsen en voldoende ruimte tussen de panelen zelf te houden valt hemelwater (regen) ook tussen de paneelmodules om de meter op de grond. Bij wind en doordat onder de panelen een grazige vegetatie groeit, wordt het water nog verder verspreid wat extreme verdroging voorkomt. ▪ Vanuit het nationaal consortium Zon in Landschap is een meetprotocol biodiversiteit zonnenvelden opgesteld. Dit betreft monitoring van onder andere organisch stof, infiltratiesnelheid, bodemleven en bodemkwaliteit. LC Energy zal dit meetprotocol gedurende de termijn en in het beheer van het zonnepark periodiek toepassen. 	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inrichtings-, beplantings- en beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Technische tekeningen, apparatuur, onderhoud en opruiming - https://zoninlandschap.nl/u/files/MeetprotocolZonInLandschap.pdf 	
<p>Score</p> <p>0 0 punten</p> <p>0 5 punten</p> <p>0 10 punten</p> <p>LC Energy score: 10 punten</p>	<p>Toetsingscomité</p> <p>0 15 punten</p>

Onderdeel	Omschrijving
9. Opruimplicht (10 punten indien voldoende aanwezig, - 5 punten indien afwezig)	<p>Heeft het voorstel van de aanvrager een voorziening opgenomen om het zonnenveld op te ruimen en te laten hergebruiken of recycelen?</p> <p><u>Beleidsregel:</u> Aanvrager heeft onderbouwd hoe het zonnenveld, inclusief ondersteunende bouwwerken, door aanvrager of rechtsopvolger verwijderd en gerecycled wordt.</p> <p><i>Toelichting: Dit geldt niet voor het handhaven van onderdelen van het landschappelijk inpassingsplan. Als het verzoek niet in een opruimplan voorziet geldt een aftrek van 5 punten.</i></p>
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>Ten behoeve van de realisatie van het zonnepark werkt LC Energy met een Programma van Eisen (PvE) waaraan een EPC-partij (realisatie partner) zich moet conformeren. In dit PvE staan alle kwaliteitseisen (o.a. NEN normen) en richtlijnen waaraan leveranciers, componenten en de installatie moeten voldoen.</p> <p>LC Energy borgt in de uitvraag dat leveranciers aangesloten zijn bij PV Cycle (lid Stichting Open) en daarmee voldoen aan de AEEA (Afgedankt Elektrisch en Elektronisch Afval) richtlijn. Tevens dat de leveranciers van zonnepanelen lid zijn van de Stichting ZRN. Daarmee wordt zekerheid gegeven dat de leveranciers voldoen aan de wettelijke verplichting m.b.t. afvalbeheer doordat zij worden voorzien van een uitgebreide reeks van compliance- en afvalbeheersoplossingen.</p> <p>De kosten en verplichting voor het opruimen van het zonnepark is door LC Energy opgenomen in het opstalcontract met de grondeigenaar. Hierin staat dat wij tot zekerheid voor het kunnen opruimen van het zonnenveld na 25 jaar, een geldbedrag reserveren of een bankgarantie stellen. Ook wordt een nulmeting (bodemonderzoek) voorafgaand aan de bouw van het zonnenveld gedaan. Ná de looptijd en de beëindiging van de activiteiten, wordt een eindsituatie bodemonderzoek uitgevoerd ter controle of er geen sprake is van bodemverontreiniging. Eventuele kosten voor sanering van de grond betaald LC Energy.</p>	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Document "Technische tekeningen, apparatuur, onderhoud en opruiming" waarin opgenomen relevante passages uit de met de landeigenaar gecontracteerde opruiming-waarborg. - Ook het getekende opstalcontract met de landeigenaar kan gedeeltelijk ingezien worden door de gemeente echter vanwege privacy redenen is die originele versie niet bijgesloten. - http://www.pvcycle.org/netherlands/ - https://stichting-open.org/ - https://zoninlandschap.nl/u/files/MeetprotocolZonInLandschap.pdf 	
<p>Score 0 - 5 punten 0 10 punten</p> <p style="text-align: center;">📌 LC Energy score: 10 punten</p>	

Onderdeel	Omschrijving
10. Gedragscode Zon op Land (0 of - 5 punten)	Onderschrijft de aanvrager de 'Gedragscode Zon op Land' van Holland Solar(www.hollandsolar.nl) en neemt de aanvrager deze code voor de fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten in acht?
<p>Omschrijving (Maximaal 200 woorden)</p> <p>LC Energy is lid van Holland Solar en neemt deze code voor fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten zeer serieus. Wij onderschrijven niet alleen de 'Gedragscode Zon op Land', wij hebben deze gedragscode zelf mede vorm gegeven. LC Energy maakt voorts binnen Holland Solar deel uit van de Commissie PV-Groot, de werkgroep Ecologie, de werkgroep Net-Infra en de werkgroep SDE++.</p> <p>In onze indiening leest u uit de stukken dat wij rekenschap geven aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het betrekken van belanghebbenden in de keuzes over het plan, het ontwerp en de mogelijkheid financieel te participeren. ▪ Door een goede locatiekeuze en vormgeving meerwaarde bieden aan de omgeving: de natuur ter plekke zal erop vooruit moeten gaan; omwonenden zullen mee kunnen profiteren. ▪ Zorgen dat het oorspronkelijk grondgebruik desgewenst mogelijk blijft na de levensduur van het zonnepark; zowel planologisch als fysiek (geen afval, vervuiling; goede bodemkwaliteit). ▪ LC Energy is daarnaast actief betrokken bij onderzoek naar de impact van zonnevelden op de biodiversiteit en ondergrond binnen het SolarEcoPlus onderzoek en werkt mee aan certificering van zonnevelden in het EcoCertified project. Hierbij wordt intensief met de WUR en TNO samengewerkt. 	
<p>Bewijsvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidmaatschap Holland Solar: https://hollandsolar.nl/leden/i758/lc-energy - Lidmaatschap Nationaal Consortium Zon in Landschap: https://zoninlandschap.nl/deelnemers - Inrichtings-, Beplantings- en Beheerplan Zonnepark De Stegenhoek - Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark De Stegenhoek - Zonnepark De Stegenhoek Omgevingscommunicatie Proces - Zonnepark De Stegenhoek Financiële Participatie - https://zoninlandschap.nl/u/files/MeetprotocolZonInLandschap.pdf - 	
<p>Score 0 -5 punten 0 0 punten</p> <p style="text-align: center;">📄 LC Energy score: 0 punten</p>	

Tot slot:

Heeft de aanvrager ervaring met het realiseren van zonnevelden in Nederland? Hieronder kan de aanvrager een toelichting geven. Graag ook ervaring van de aanvrager met landschappelijke inpassing en participatie.

Aan de beantwoording van deze vraag worden geen punten toegekend.

Ervaringen met zonnenvelden

Buiten Nederland heeft Low Carbon, een van de moedermaatschappijen van LC Energy, succesvol 300 MWp ontwikkelt aan zonneparken in het Verenigd Koninkrijk en heeft Low Carbon momenteel ca. 600 MWp in beheer aan eigen zonneparken maar ook als dienstverlening voor andere eigenaren van zonnenvelden.

In Nederland heeft LC Energy via Qing, haar andere moedermaatschappij, het Zonnepark AVRI Solar B.V. op de voormalige vuilstortplaats in Geldermalsen ontwikkeld en de bouw begeleid.

Gelegen langs de A15, wordt hier sinds de tweede helft van 2017 duurzame energie opgewekt engeleverd.

Daarnaast heeft LC Energy zelf inmiddels 4 zonneparken vergund gekregen, SDE is toegekend en financial close afgerond. Bouwvoorbereiding is in volle gang, tweede helft van 2021 worden deze 50MWp aan projecten opgeleverd.

- Zonnenveld Alteveer (gemeente Hardenberg)
- Zonnenveld 't Zunnenveld (gemeente Zevenaar)
- Zonnenveld Haarweg (gemeente Wageningen)
- Zonnenveld Medel (gemeente Midden Betuwe)

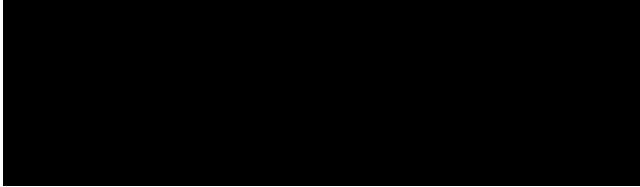
Begin 2022 verwachten wij de volgende zonneparken te realiseren, waarvoor we al vergunning hebben verkregen en nu in afwachting zijn van de toekenning van de aangevraagde SDE:

- Zonnenveld Havebos (gemeente Oude IJsselstreek)
- Zonnenveld Veenweg (gemeente Westerwolde)
- Zonnenveld Agger (gemeente Woensdrecht)
- Zonnenveld Wijkerbroek Oost (gemeente Wijk bij Duurstede)
- Zonnenveld Wijkerbroek West (gemeente Wijk bij Duurstede)

LC Energy heeft in Nederland vele zonneparken initiatieven in procedure en nog veel meer potentiële zonneparken in portefeuille, in verschillende stadia van ontwikkeling.

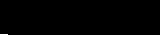
Voor alle zonnepark ontwikkelingen, geen één uitgesloten, werkt LC Energy succesvol met haar ervaren locatie- en projectontwikkelaars en ingehuurde specialistische bureaus aan landschappelijke inpassing (zoals met bureau Eelerwoude) en hebben wij in de gemeente Haaksbergen ook de Natuur en Milieu Vereniging Haaksbergen betrokken. Gezamenlijk met de belanghebbenden doorlopen wij in al onze projecten landelijk, gedegen en transparante omgevingsprocessen, zoeken we naar (innovatieve) win-win mogelijkheden, zoals meervoudig grondgebruik - en bepalen we de (financiële) participatie mogelijkheden, bijvoorbeeld via en met diverse Energie Coöperaties. Recent hebben we subsidie aangevraagd voor Circulaire Ketenprojecten, om met een consortium van partijen onderzoek te gaan doen naar de mogelijkheden om de levensduur van zonneparken te verlengen en refurbished zonnepanelen en alle andere apparatuur te gaan hergebruiken in plaats van steeds nieuwe materialen te kopen. Ook hebben wij financiering voor een pilot aangevraagd via de Landmarkdeal van het Sustainable Finance Lab. Zo hebben we de ambitie om bij te dragen aan de overheidsdoelen om Nederland in 2050 een volledig circulaire economie te laten zijn.

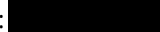
LC Energy werkt ook samen in diverse innovatieve projecten zoals SolarEcoPlus, Pilot FieldLab Wijkerbroek en EcoCertified, met vooraanstaande wetenschappelijke onderzoeksinstituten zoals Wageningen Universiteit & Research (WUR) en het natuurkundig onderzoeksinstituut TNO.

Zwolle, 10 juni 2021

Ons Kenmerk:

Uw Kenmerk:

OLO-nummer:

Betreft: realiseren van een zonnepark

Adres:

Inlichtingen bij:

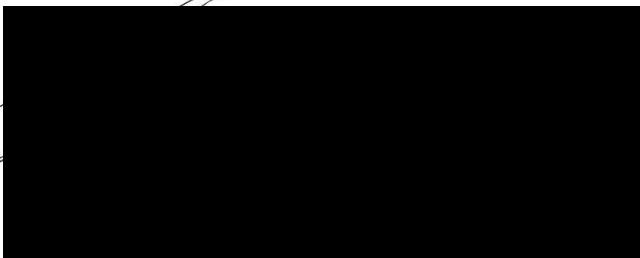
Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het realiseren van een zonnepark is op 3 juni 2021 voor advies binnengekomen.

BEOORDELINGSKADER Het plan is beoordeeld op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de criteria zoals vermeld in het betreffende welstandsgebied en/of het beeldkwaliteitsplan van uw gemeente.

CONCLUSIE **Het ingediende plan is niet in strijd met redelijke eisen van welstand.**

Hoogachtend,

Aan de Stadsmuur 79-83
Postbus 531, 8000 AM Zwolle
038 – 4213257
mail@hetoversticht.nl
www.hetoversticht.nl

KvK 40059486
BTW NL0026.45.440.B01
IBAN NL47RABO0184885671